

Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBANYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZOINAK LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM 17. SZÁM

ÁRA 1,50 FORINT

1979. SZEPTEMBER 1.

Bányásznapi

A 29. bányásznapi ünnepeken — mint eddig is a felszabadulás óta — ünnepi a hangulat, a bányászzenekarok köszöntik a bányászokat. A bányászok és bányászati intézmények fizikai, nem fizikai dolgozói meghitt, együvé tartozás jegyében köszönnek jó szerencsét, kívánnak jó egészséget egymásnak.

Köszönti a bányászokat, a föld mélyének szorgalmas kutatóit, az anyagi javak termelőit, a bányáipar valamennyi dolgozóját, munkájukért, tetteikért az egész társadalmunk.

Huszonkilencedik bányásznapi! Két szó csupán, de a maga egyszerűségében is sokat mond, mély és tartalommal telített. Hirdeti a bányászok, nem egyszer áldozatokkal járó, sikerekben gazdag munkaszolgalmi múltját, a haladásért küzdő sok ezer hőst, a harcokban elesett mártírokat emlékére. Hirdeti azt a hősiesség, eredményekben gazdag munkát, amelyet a felszabadulást követően a bányászok kifejtettek az ország vérkeringésének megindításában, a helyreállításban, a szocializmus építésében.

A bányásznapi bátor kiállásra, jelentős politikai tettekre alapozódik. Emlékezzünk, hogy 1919-ben, alig néhány hónappal a dicsőséges Tanácsköztársaság leverése után, Tatabányán, 1937-ben Csertetőn csendőrsortűz dördült, a nagyobb darab kenyérért, az emberi szabadságjogokért küzdő, tüntető bányászokra.

Elfelejtetni miként bánt a kapitalizmus a bányászokkal, soha nem lehet. Nem feledve a múltat, még jobban becsüljük a márt, a felszabadulás utáni éveket, évtizedeket, napjainkat.

A múlt bányászatunk semmentes a gondoktól, de ezek a gondok már a nagyszerű célok elérése nyomán merülnek fel. Nem könnyű feladat, hogyan lehet egyre többet, jobban, gyorsabban, hatékonyabban létrehozni.

A munka eredményeként sok minden alapvetően megváltozott és ez nagyon jó. Egy azonban nem változott: a bányászok bizalma a párt politikájára, a szocializmus ügyé iránt. Sőt politikai, szakmai ismeretek növekedése nyomán szilárdult és tudatosabbá vált következetességük, felelősségteljes tenni akarásuk.

Bányászaink a célok elérésében elévülhetetlen érdemeket szereztek. E bányásznapi is újra az embert, a tettét, a magatartását ünnepeljük és emeljük poharainkat az újabb sikerekre. Kívánunk a vállalat minden dolgozójának, családjának jó egészséget és jó szerencsét!

Kőröshegyi István

Előterben a cselekvési program megvalósítása

Az adott szó kötelez!

A IV. sz. bányáüzemben jelentős szerepe van a III. körlet kollektívájának. Munkánk eredményessége, vagy eredménytelensége — nagyban befolyásolja üzemünk tervteljesítését. Amikor pártalapszervezetünk vezetőségi ülésén az 1979-es évi cselekvési programunkat összeállítottuk, a fő cél a körletünk előtt álló termelési feladatok megvalósításának szervezése, segítése és ellenőrzése volt. Ennek jegyében készítettük el és terjesztettük párttaggyűlésünk elé részletes cselekvési programunkat.

Figyelembe vettük elmúlt évi tapasztalatainkat, hangsúlyt fektettünk a munkaszervezésre, az egyszerű takarékosagra, az anyagellátásra, a balesetek megelőzésére, a munkafegyelm területén tapasztalt különböző hiányosságok megszüntetésére. Különös gondot fordítottunk az új dolgozók beilleszkedésének segítésére és a fiatalok szakmai beiskolázására. Pártalapszervezetünk cselekvési programját ismertettük körletünk minden dolgozójával és kértük, hogy a saját területén mindenki segítse a felsorolt feladatok megvalósítását.

A közelmúltban — amikor a cselekvési programunkban felsorolt feladatok időarányos végrehajtását értékeltük — nagyszemű eredményekről számolhattunk be pártalapszervezetünk tagságának.

Cselekvési programunk fő célkitűzését, körletünk termelési feladatait, teljesítettük, mennyiségi tervünket 104,2 százalékra, az össz körlettervünket pedig 104,5 százalékra. A félév folyamán javult a műszaki irányítás, a munkaszervezés, a feladatok végzésének folyamatos összehangolása. Az új — viszonylag fiatal műszaki vezetők — rövid idő alatt jó, stabil kollektívává fejlődött. Vezetési stílusuk kiforrott.

Posztív eredményként értékeltük, hogy az elmúlt évben tapasztalt munkafegyelmel kapcsolatos problémák túlnyomó többsége megszűnt. Javult a dolgozók műszakkiteljesítése a tervezetthez viszonyítva. Ez év elején megkezdődött öt gyengén dolgozó csapatunk közül három 100 százalék fölül emelte teljesítményét. Tizenkettő fő fiatal új dolgozó került a körletünkbe, akik közül 8-nak sikerült beilleszkedni körletünk kollektívájába.

A fiatalításban sok segítséget kaptunk körletünk KISZ-alapszervezetétől, amely folyamatosan figyelemmel kísérte a fiatalok tevékenységét és segítette zavartalan beilleszkedésüket. Baleseti helyzetünk sajnos romlott a félév folyamán. A balesetek nagy része szubjektív okokra vezethető vissza, ezek figyelmeztetnek munkavégzéssel elkerülhetők.

Körletünk dolgozóinak túlnyomó többsége átértéztte azt a felelősséget, amely körletünkre hárul. A maguk területén mindent megtettek a feladatok eredményes megvalósítása érdekében. Pártalapszervezetünk tagjai pedig élére álltak és kezdeményezően munkálkodtak feladataink megvalósításán. Szocialista brigádjaink csatlakoztak pártunk XII. kongresszusának tiszteletére indított munkaversenyhez.

Bödö János

Somogyvári Zoltán, a IV. sz. bányáüzem 16-os csapatának vájára TORO közetrakodógéppel útban a döntő felé. Képriportunk az 5. oldalon.

Bányásznapi kitüntetések

A 29. bányásznapi kiemelkedő gazdasági és társadalmi munkájuk elismeréseként a Kiváló Bányász miniszteri kitüntetést a Nehézipari Minisztériumban vehette át: Bodó János csapatvezető vájár, a IV. sz. bányáüzem; Hancsicsák Gábor csapatvezető vájár, a IV. sz. bányáüzem; Kasik György csapatvezető vájár, a II. sz. bányáüzem; Kántás József fúrásvezető, a II. sz. bányáüzem; Soós Péter bányamérés-vezető, a III. sz. bányáüzem és Turcsi István csapatvezető vájár, a III. sz. bányáüzem dolgozója.

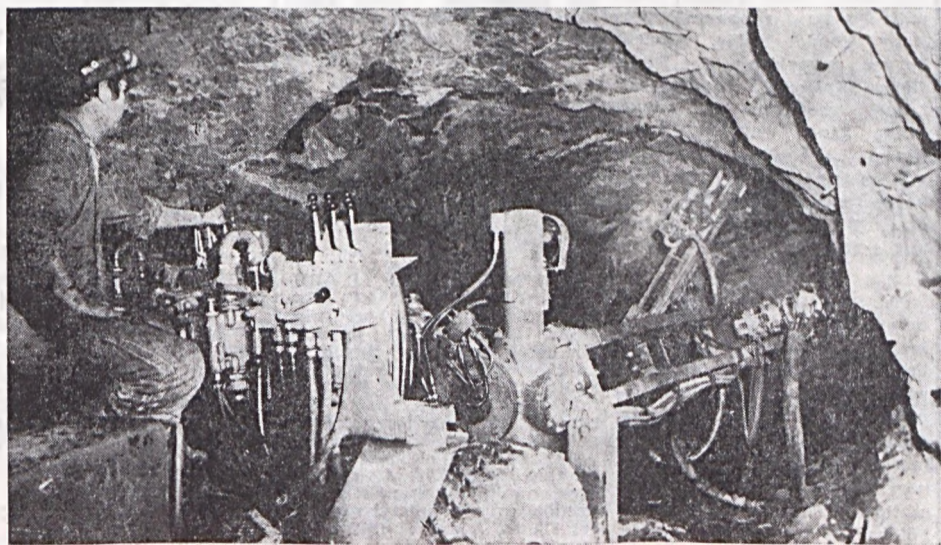
A Kiváló Munkáért miniszteri kitüntetést Imre István föld alatti szállítástervező, Szolgáltató üzem; Kovács Lajos csapatvezető vájár, III. sz. bányáüzem; Kun Sándor fenntartó vájár, II. sz. bányáüzem; Molnár Dezső villanyserelő csoportvezető, EDÜ; Papp Ferenc szakvezető vájár, IV. sz. bányáüzem; Sámuel József csapatvezető vájár, IV. sz. bányáüzem; Simon László fúrómester, Kutató-mélyfúró üzem; Schuchmann József szakvezető vájár, II. sz. bányáüzem; Stocker Lajos vegyész mérnök, Kísérleti kutatási és automatizálási üzem; Szántó János vegyipari szakmunkás, EDÜ; Dr. Tóka István munkáügyi vezető, Kutató-mélyfúró üzem; Varga Ernő üzemvezető, IV. sz. bányáüzem; Vicszó János szellőztetési mérnök, III. sz. bányáüzem dolgozója kapta.

A Bányász Szolgálati Erdemérem arany fokozatát a bányászatban eltöltött 25 éves föld alatti, illetve 30 éves külszíni munkaviszonyuk alapján a Bányász Szolgálati Erdemérem ezüst fokozatát 118 dolgozónk kapta.

A bányászatban eltöltött 20 éves föld alatti, illetve 25 éves külszíni munkaviszony alapján a Bányász Szolgálati Erdemérem ezüst fokozatát 118 dolgozónk kapta.

A Bányász Szolgálati Erdemérem bronz fokozatát 304-en vehették át 10 éves föld alatti, illetve 15 éves külszíni munkájukért.

A II. sz. bányáüzemben 15-en, a III. sz. bányáüzemben 20-an, a IV. sz. bányáüzemben 31-en, az EDÜ-ben 17-en, a Kísérleti kutatási és automatizálási üzemben 5-en, a Kutató-mélyfúró üzemben 7-en, a Szolgáltató üzemben 23-an, a Központban 10-en részesültek Kiváló dolgozó kitüntetésben. Igazgatói dícséretet 67 dolgozónk kapott. A 29. bányásznapi közel egymillió forint pénzjutalom került kifizetésre.

A IV. sz. bányáüzemben Szalai Gyula vájár a Minimatik fúrókocsival a vájvéget fúrja. Csöndör László felvétele

Vállalati műszaki konferencia

Augusztus 2-án az üzemek és a Központ gazdasági vezetőinek a párt- és társadalmi szervek képviselőinek részvételével vállalati műszaki konferenciát tartottak a központ tanácstermében. Böhm Tibor igazgatóhelyettes értékelte az első félév munkáját. Beszámolójában rámutatott, hogy a bányászati tevékenység területén vállalatunk elmaradt az első hat hónapra előirányozottaktól. Csökkent a kitermelt közet mennyisége. Egyaránt lemaradás tapasztalható a nyersérctermelés és a vágathajtás területén. Ennek legfőbb oka a vájvégi létszám csökkenése.

A vállalat vegyi dúsítvány termelése 1,4 százalékkal haladja meg a tervezettet, de ahhoz, hogy az év végéig ne legyen visszaesés a bányáüzemeknek is egyenletesen kell szállítaniuk a nyersanyagot.

Üzemeinkben nőtt a balesetek gyakorisága, de az ezekből eredő kiesett műszakok száma nem emelkedett.

A vállalati szintű értékelés után Böhm Tibor ismertette valamennyi üzemünk termelési eredményét. Annak ellenére, hogy az első félévi tervet sok tekintetben nem teljesítettük, a lemaradásunk nem olyan jelentős, hogy — jobb munkaszervezéssel, a termelési hatékonyság növelésével, ésszerű takarékosággal — ne tudnánk behozni. Ez a vállalat minden dolgozójának érdeke. Vannak még tartalékaink és a párt XII. kongresszusának tiszteletére meghirdetett munkaverseny-mozgalom is hozzásegíthet ahhoz, hogy eredményes évet zárjunk.

Jobb kéz felől feneketlen mélység

A brigád állja szavát

A vágathajtó és fejtési csapatok mellett minden bányüzemnél dolgozik néhány olyan brigád, melyekre a speciális feladatok elvégzését bizzák. Ilyenek, többek között, a feltörések és a ferde pályák kihajtása. Az ilyen munkákra specializálódott csapatok végzik például a siklók és ereszkék, a léggurítók kihajtását. Mivel ezek beruházási munkák, az ezt végzők tevékenysége nagy mértékben kihat a bányüzemek életére.

A IV. sz. bányüzemben több mint ezer méter mélyen dolgozik egy ilyen csapat, a 11-es. *Bogyay Ferenc* körletvezető-helyettes kalauzol el a munkahelyükre. A mínusz hetedik szinten népesbe szálltunk. Néhány perces utazást követően, gyalog folytattuk utunkat. Lekanyarodtunk a főszállító-vágatóról. Egy, legalább öt-hat méter magas, vágatba értünk. Már messziről hallatszott a fúrógépek dübörgése. Ötven méterrel odébb torkréteg, szkréper, biztosító anyagok. Jobb kéz felől feneketlen mélység. Lent, a távolban, néhány bányászlámpa villog.

***

Ott dolgozik a 11-es csapat — magyarázza kísérem. Ez a 13/7-es léggurító, amely a két szintet 26 fokos dőlésben köti össze. A teljes hossza 450 méter. A 13. szintről indulva először 9 négyzetméteres szelvényben hajtották ki a csapat a léggurítót. Jelenleg felülről haladnak lefelé és a visszabóvítést végzik. A léggurítók szelvényét mindig a várható légmennyiség és légsebesség függvényében határozzák meg. Jelen esetben ez 29 négyzetméter, tehát több mint háromszorosa az eredetinek. Mielőtt le-

megyünk a csapathoz, javasolom vegyük le a kabátot, mert felfelé elég meleg lesz — mondja a körletvezető-helyettes.

***

Ingujjban indultunk lefelé. Görcsösen kapaszkodtam az oldalt kifeszített kötélbe, de gyakorlott kíséremet így is nem egyszerűen nadragfiken követtem. Végre leértünk. Közben a fúrógépeket leállították. A néhány méterrel odébb még oly magas léggurító főtéjét itt kézzel is elértem. A vájvégen baloldalt egy szűk résen dohogva áramlik be a levegő. Itt három méter vastag lerobbantott anyagon állunk.

Sámuel József csapatvezető vágja az I. sz. bányüzemtől jött Petőre 1972-ben. Azóta ezen a csapaton dolgozik. Vezetése alatt aranykoszorús brigáddá vált a kollektíva.

Arra a kérdésre, hogy mi nehezebb, egy 9 négyzetméteres 450 méter hosszú gurítót kihajtani, vagy annak a visszabóvítését elvégezni, így válaszolt:

— A levegő szempontjából a kihajtás nagyon keserves volt. Hiába működött a ventilátor, ilyen magasra felnyomni a friss levegőt szinte lehetetlen. No, meg a közet hőmérséklet is harmincegynéhány fok. A visszabóvításnál már jó a levegő, nincs

olyan meleg, de a fúrás nagyon nehéz. Huszonöt-harminc lyukat háromméteres szárral, mínusz 26 fokos dőlésben lefúrni, bizony nem gyerekjáték. Eredetileg két szakban dolgoztunk. Üzemérdekből átszerveztük a csapatot és ma már éjjel is járunk.

— Való igaz, hogy a bányamunkák talán legnehezebbje ez, amit most mi végzünk és nem is lehet megszokni, de nem panaszkodunk. Az évek során megfelelő gyakorlatot szereztünk.

— Üzemünk egyik legmegbízhatóbb csapata a 11-es — kapcsolódik a beszélgetésbe *Bogyay Ferenc*. — Ezt a munkát ők tudják a legpontosabban és leggyorsabban elvégezni. Különböznödni kell róluk, hogy a vállalati kereseti rekordot is ők tartják. A legmagasabb vágárkeresetük 628 forint volt műszakonként.

***

Csak néhány percet töltöttünk a munkahelyen. Előkerült az utasításkönyv, a körletvezető-helyettes megbeszélte a teendőket a csapatvezető vágárral, majd elindultunk visszafelé. Néhány méter után már szakadt rólam a víz. Mögöttünk ismét dübörögni kezdtek a fúrógépek. *Sámuel József, Hermann András, Kresz Mátyas és Farkas János*, a 11-es csapat dolgozói egy percre sem állnak le. Ha végzettek a robbantó- és szegecslyukak lefúrásaival, folytathatják a szállítást a 13. szintről. Sok száz köbméter kőzet vár még rájuk.

Nógrádi Gábor

Azok a régi szép idők

Utazáshoz készülődünk. *Lischka György* bányamérnök vezetésével a múltba indultunk. Időgép híján az emlékezés segítségével igyekeztünk elérni az 1950-es évek közepét. Utunk célja, visszatérni a II. sz. bányüzemhez, pontosabban a III-as tárhoz, s megnézni egy akkori dolgos hétköznapot.

A hetvehelyi szerpentinén pár száz méter megtétele után egy aljnövényzettel sűrűn benőtt beköltőtra tértünk. Talpuk alatt helyenként meg-meg csikordultak a zúzott kővek, jelezve, itt valamikor komoly forgalmat lebonyolító út volt. Kísérem egyszerűen megállt, s egy fára mutatott, majd így szólt.

— Az őrt álló katona csendes perceiben mindig ennek támaszkodott. Itt volt a sorompó, s tartóvilágja még most is látható. Ott a fa alatt állt az őrség épülete, a betonlap még jól kivehető.

— A teherautó minden reggel végigment a városban, hogy felszedje az embereket, s kihozza a tárhoz. Pécsszabolcon kezdett. Sok szénbányász ájtott akkor hozzánk dolgozni — fogott ismét az emlékezésbe *Lischka György*, s ahogy mesélt úgy elevedett meg körülöttünk minden.

— Állj! — harsan a parancs, s a kirgizkecskének becézett teherautó vezetője a fegyveres őrnek, no, meg a leengedett sorompónak engedelmességgel leállítja a motort. A platóról az emberek gyors egymásután leugrálnak. A katona az üzemi belépőket egyenként átvizsgálja, majd a sorompó felemelkedik, a dolgozók belépnek az üzem területére.

Az irodaépület előtti tisztáson a megszokott reggeli kép. *Heller Alajos* üzemvezető a műszakokkal beszéli meg a nap feladatait. A lakatosok, villanyszerelők és ácsok műhelyéből kilép *Nagy István*, a villamosműhely vezetője, majd

Rigófütyös bányafák

az ajtóból még visszaszólt: — Az S1-en a munkát ne feledjétek!

A csilledöntőnél *Kamocsai Hugó*, a 22-es csapat vezetője és *Gadó István* csillés beszélnek meg a tegnap este történeteket. A meddődomb felől többen derékszijukra akasztott karbidlámpával érkeznek. Ők Bakonyán laknak. Mögöttük egy ember lovat vezetve bandukol, s a táró bejárata felé tart.

Az egészségügyi nővér, *Horváth Jánosné*, mindenki ilikéje, kocsikerék nagyságú sajtot szeletel egyet-egyet adva a felsorakozott bányászoknak, kiosztja a védőtejt. A fiatal legény, *Kovács Imre*, hóna alá csapva a sajtot megindul munkahelye felé. A táró bejáratánál elfoglalja helyét a csillemerőben, s közben pár szót vált a lövezetével. Az a négy lábút befogja a csillék elé, aztán megindulnak, s eltűnnek a táró szájában.

A domboldali ösvényen több bányász ereszkedik lefelé. A táró bejáratánál őrt álló katonának felmutatják belépőjüket, s közben beszélgetnek.

— Mibe fogadunk, hogy a nagymányoki kombájnommal ma több ércet megmozgatok, mint te a sajátoddal?

— Nem úgy van az, egy családi sört teszek rá! — kezdet ráznak, s elnyeli őket a táró sötétje.

A nap már delelőbe áll. A föld alatt s a napszinten egyaránt teljes az üzem a III-as táronál. A lövontatta csillék ki tudja hányadszor hozzák már ki súlyos terhüket. Ha nem írná *Ko-*

vács Imre sem emlékezne arra, mennyi csille tartalmát minősítette a műszer első-, másod-, vagy harmadosztályúnak. Fent a domboldalon elhelyezett vitla kötele sokszor megfeszül, hogy felhúzza a döntőhöz a csilléket. A hattonás bikák egymást váltva farolnak a döntő alá.

Az üzem területén az anyagszállításra használt tizkereket, de százlábúknak elnevezett teherautórol — hórúkk-kiáltással — bányafát rakodnak.

— Nézze ezeket a kiálló fatuskókat — zökkent vissza a jelenbe *Lischka György*, amikor untercugra, azaz hosszabb tartóácsolatra volt szükség, a bányász a vállára kapta a fejszét, s egyszerűen kivágta a megfelelő fát. Így kerültek aztán beépítésre a rigófütyös bányafák. Más volt az az idő, szép volt, de tovatűnt. Az emlékek s pár, ma már hasznavehetetlen maradvány juttatja eszünkbe az akkori III-as tárot.

Egy magaslaton körülnéztek. Helyenként épülettörmelék villannak elő a mindent beborító gyomok közül. Amott pár darab bányafát pusztított darabossá az enyészett, míg pár méterre tőlem egy ittfeljeletett fa villanyoszlopot ölelnek sűrűn át a bokrok ágai. A talaj több helyütt beszakadt, mély krátereket képezve. A rozsdás szögesdrót, mely a védelmet jelentené, a kéz érintésére porhanyósan málik szét. Az enyészett mindent, ami ittmaradt kisajátít, a természet meg mindent beborít.

Veress T.

A csatlósok emlékeznek

A kas suhanva közeledik, s amikor megérkezik, megáll. Finoman rugózik még egyet-kettőt, fel és le, aztán megadja magát. Az elektrohidraulikus csillétovábbító mintha csak erre várna, elindul, két csillét maga előtt tolvá. A négy keréken guruló üres ereszkék zötykölődve „helyet foglalnak” a kasban. A csillétovábbító, vagy ha úgy tetszik kas ürítő-töltő, megindul visszafelé. A kas ezalatt egy etázzsal lejjebb ereszkedik. A faltörő kosra emlékeztető berendezés ekkor már ismét maga előtt tolvá a csilléket.

Dudaszó, majd a kas eltűnik a mélyben. A másik néhány pillanat múlva a 13-as szintről érceit megakart csillékekkel fékez. A csatlós a csillétovábbító elé helyezi a kitolófát, mely aztán a teli oldalra löki azokat.

— Ugy jöttem ide a vállalathoz 1959-ben dolgozni, hogy majd innen is me-

Gémeskút volt az...

gyek nyugdíjba. Nem sok van már addig, tehát sikerült a tervem — mondja hamiskásan a IV. sz. bányüzem tárószintjén *Szigeti András* főcsatlós.

— Más munka ám ez, mint amit kezdetben az I. sz. bányüzemben végeztünk..., elhallgat, majd a mellette állókra mutat — *Viczina Kálmán* főcsatlós a brigádvezetőnk és *Bódis László* főcsatlós is onnan jött ide. Ott is csatlósok voltunk. De kicsoda különbséggel? Segédcsatlósként kezdtem. Mindent kézzel, lábbal, sőt a hátunkkal nyomkodtunk a kasba. Kicsike kas volt, szinte játékszer. Ez, amit itt pakolunk, emeletes ház hozzá képest. Tudja hány csille fért abba? Kettő. Etázzsonként egy-egy. Gépesítve a munkánkban semmi sem volt. Az üres oldalon állt az „üreses em-

ber”, a másikon a „fogadó ember”. Az egyik befelé nyomta a csillét, a másik kifelé rángatta. Itt meg hozzá sem kell nyúlni.

— Arról nem is szólva — veszi át a szót a brigádvezető —, hogy itt ez a meleg fülle is jobb munkakörülményt biztosít. Az I. sz. bányüzemben a napszinten örökös huzatban dolgoztunk.

— A fakocsik nem fértek be a kasba. Így minden anyagot kézzel pakoltunk be. A későbbiekben aztán az anyagok közül, amit lehetett, a kas aljára szereltünk, s így engedték le. Ehhez a kashoz képest gémeskút volt az a maga 120 méteres aknájával.

— Sokszor eszünkbe jut az az idő, naponta ott utazunk el a rozsdamartha aknatorony előtt — folytatja az emlékezést *Bódis László*.

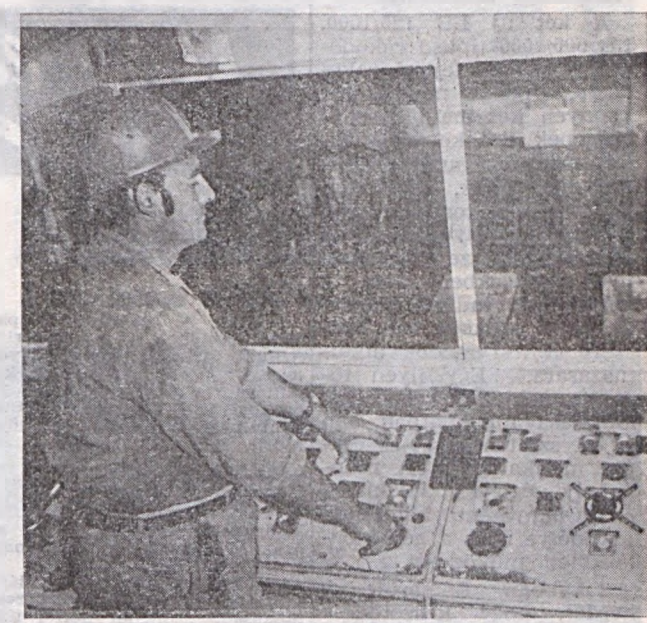
— Én az utolsók között jöttem el. Megvartuk, a míg a visszaráblás befejeződik. Itt könnyebb munka fogadott. Hamar megértettük, hogy a nehéz fizikai munkának vége, s nincs más dolgunk, mint a berendezések kezelése.

— Nem úgy van az — szól közbe *Viczina Kálmán* — a felelősségről is szóljal. Hatvannégy embert szállítottuk egyszerre egy kassal. Nem mindegy, hová nyúlunk, mit kapcsolunk.

A telefon csörgése megszakítja a beszélgetést. A brigádvezető felemeli, majd ennyit mond: rendben! Helyére teszi a hallgatót, majd megnyom egy gombot, s folytatja a beszélgetést.

— Ha egy szinten beszállnak a kasba, az ottani csatlós felszól nekünk telefonon, s mi jelzünk tovább a napszintre a gépházba. Ez a zöld lámpa most, hogy kigyulladt, azt jelenti, hogy a gépész átvette a jelzést.

Az előbb még csendes aknában valami surrogni kezd. A megfeszült drótkötelek finom remegéssel időnként jobbra, balra ve-

Bódis László főcsatlós üres csillékekkel „tölti” a kast. Csöndör László felvétele

ródnek. A surrogó hang egyre fokozódik, majd zajja erősödik. A fentről alá ereszkedő kas hamar eltűnik a mélyben. Nem sokkal később az alulról jövő is egy szemvillanás alatt

V. T.

Nem sikerült

Nagy kár, mert a 29. bányásznapot szép és méltó környezetben ünnepelhettük volna. A Ságvári Endre Művelődési Ház új szárnyában azonban — amikor e sorok íródtak — még javában dolgoztak a Szolgáltató üzem szakemberei.

Egy létesítmény átadásának időbeni eltolódásakor a közvélemény okokat és felelősöket keres. Sokszor indulataik jogosak is. Most viszont nem. Félreértés ne essék, nem kívánjuk védeni saját házunk táját, de a Szolgáltató üzem dolgozóit, mint az épület fő kivitelezőit, mindent megtettek azért, hogy a vállalt határidőt tartani tudják. Igaz, sok-sok túlórárt hétvégeket s újabb és újabb felajánlásokat tettek a kifizűtött „kulcsátadásért”. Arról nem is beszélve, hogy ilyen hatalmas építőipari munka igazán nem az 6 profiljuk. Ha valami rossz „csoda” közbe nem jön, el is készülnek augusztus 31-re. Ők igen, s így az épület belső helyiségei átadhatók is lennének a bányásznapra. Egy műszaki átadáshoz azonban az épület külső homlokzatának elkészülte is szükséges. E munkát azonban a Budapesti Kőfaragó- és Épületszobrász-ipari Vállalat még nem kezdte el. Az új átadási időpontról lapzártálg nem kaptunk hírt. V.—T.

Új technika

A IV. sz. bányásznapon már eddig is élen járt új technológiák bevezetésében és új technikai berendezések alkalmazásában. Ezt az irányt követve a közelmúltban két új NDK gyártmányú, gumikerekes, önjáró szállító-rakodó gép érkezett az üzembe.

Tar Mihály gépészeti vezető elmondta, hogy ha a jelenlegi létszám mellett az üzem teljesíteni akarja feladatait, akkor feltétlenül szükséges új technikai berendezések alkalmazása.

A két új LB 125/1000, LB 500/2000 típusú rakodógép alkalmas fejtési rakodásra, igen mozgékony, könnyen kezelhető. Hasonló gépek a bakonyi és fejtéri megyei bauxitbányákban működnek, ahol igen jó — 17—25 tonna/műszak — teljesítményeket érnek el velük. Persze, hagyományos fejtésekben ezek a gépek nem tudnak dolgozni, tehát szükség van korszerű fejtési módok alkalmazására. Egy ilyen tömegtermelő munkahely kialakítása folyamatban van az V. szinten az 50-es csapat munkahelyén. A munkahely végleges kialakítása és a bányászati hatóságok engedélye után a gép megkezdheti működését.

Sokakban felmerült a kérdés, hogy kifizetőd-e az üzemnek ilyen drága gépeket vásárolni, hiszen a két gép közel 800 ezer forintba kerül. Az mindenki előtt ismeretes, hogy a teljesítmények növekedtek, a létszám viszont nem és sok javulás ebben a tekintetben nem várható. A nagyobb teljesítmények csak korszerű gépek alkalmazása mellett lehetségesek. Wesztli László

Csertetői zenés, fáklyás felvonulás

A bányásznap megyei központi megemlékezés szeptember 1-én 20 órakor Csertetőn, a mártírhalált haltak emlékművénél lesz megtartva. Gyülekezés Fehérhegyen 18 óra 30 perctől. A menet 19 órakor indul az emlékműhöz. Vállalatunk dolgozói sorrendben a Mecseki Szénbányák üzemelése után következnek. Az ünnepség a Himnusszal veszi kezdetét, ezt követően szavaltat, megnyitó megemlékezés, majd a koszorúzás, a program befejezéséül színpompás tűzijáték zárja a rendezvényt.

Bányász kulturális

és sporthetek

Ezen rendezvénysorozatot vállalatunk szakszervezeti bizottsága sok éves gyakorlat és tapasztalat alapján a Ságvári Endre Művelődési Ház vezetésével közösen állította össze. A november végéig tartó programok színes, érdekes eseményeket kínálnak az érdeklődőknek.

Szeptemberben kerül lebonyolításra a szakszervezeti bizalmiak vállalati vetélkedője és számos közérdeklődésre számotartó ismeretterjesztő előadás. Kovács Katalin és Kibédi Ervinnel együtt fellép és koncertet ad az Express együttes. A Munka és művelődés mozgalom keretében találkozhatunk Kertész Ákossal, a Makra írójával, az érdeklődők meghívóval külső és belpolitikai fórumon vehetnek részt.

Október hónapban ismét fellép az Örökös Kiváló Együttes címmel és a Szocialista kultúráért jelvényt nyel kiűntetett Tatabányai Bányász Táncegyüttes Fergetes című műsorával.

A szakemberek számára nyújt hasznos segítséget az a háromnapos tanácskozás, ahol a szellőztetéssel kap-

csolatos kérdések kerülnek megvitatásra országos szinten, meghívott szovjet, finn, NSZK és hazai szakemberek vitaindítójával. A rádiós klub működésének 20. évfordulója alkalmából kiállítás nyílik. A nyugdíjas klub tagjai előadás keretében ismerkedhetnek meg az öröklés, örökösödés szabályaival. Vendégeink lesznek a Jelenkor szerkesztőségének tagjai, megismerkedhetünk a Mecseki Karsztkutató csoport hétéves tevékenységével.

A nemzetközi gyermekév alkalmából Sólyom Kati és a Székiáltó együttes szórakoztatja október 29-én az ifjabb korosztályt.

Novemberben Én édes Gergelem... a Mecsek Táncegyüttes műsora, a

Radnóti Irodalmi Színpad vendégjátéka és a Nyitott Színpad teszt színessé, érdekessé az MM-mozgalom és TIT-előadások mellett a programot.

A sport kedvelői a bányásznap emlékversenyek keretében összemérhetik tudásukat labdarúgás, lövészet, sakk, asztalitenisz és az atlétika sportágakban. Ismét beindul az aszszony- és gyermektorna a 39-es dandár úti iskolában.

A kiállításokat kedvelők megtekinthetik a Ságvári Endre Művelődési Ház Derkovits Gyula szakkörének, a bányászok és családtagjaik hobby, a Pécsi Néprajzi Múzeum, a „Bányászati a képzőművészetben” és Altorjai István festőművész kiállítását.

A Bányász kulturális és sporthetek rendezvénysorozata a hagyományokhoz híven ezúttal is vállalatunk koncert fúvószenekarának ünnepi hangversenyével ér véget.

A programok bőséges lehetőségét nyújtják az érdeklődőknek, amelyet reméljük, a résztvevők jól tudnak majd hasznosítani mindennapi életükben.

Bányásznap randevő '79

Sajtó-utca a Sétatéren

Bányászzenekarok hangversenye Szórakoztató műsorok

Immár 29 éve, hogy szeptember első vasárnapján a bányászokat ünnepli az ország. Színes, változatos rendezvénysorozattal készülnek erre az eseményre a megyében dolgozó hírközlő szervek, együtt a bányavállalatokkal. Bekapcsolódik a programba a Népszabadság, Képes Ujság és a három megyei testvérnap — szliveni, schweirinji és eszéki — szerkesztősége is.

Szeptember 1-én kerül megnyitásra az Ifjúsági Házban a Szlivenszko Győző fotóriportereinek kiállítása, valamint a Dunántúli Napló kigalériájában a gyermek fotókiállítás díjkiosztása. Este újságírók és bányász szocialista brigádok baráti találkozója kerül sor a Szliven Ételemben.

2-án, vasárnap ezúttal a Sétatéren válogathatnak a randevő rendezvényei közül az érdeklődők. Tíz órakor a „Sajtóutca” ünnepélyes megnyitásával veszi kezdetét az egésznapos programsorozat. A felsősétatéren felállított színpadon műsort ad a MÉV és a Mecseki Szénbányák zenekara. Ugyanekkor az al-

só-sétatéren a gyermekek részére szórakoztató műsorok és ügyességi játékok kezdődnek. Délután a diszókókedvelők vehetik birtokba a színpad környékét Tizenöt órától, a hagyományoknak megfelelően politikai fórumot szervez a Népszabadság szerkesztősége, amelyet az általuk összeállított szórakoztató műsor követ. Ismét lesz zenés divatbemutató, utcabál, a szerencsések pedig a sajtószervek által felajánlott tárgyszeremények — televízió, filmfelvétel, magnetofon, fényképezőgép és rádió — boldog tulajdonosai lehetnek sorsolás útján. Este vidám műsor a szabadtéri színpadon a Pécsi Nemzeti Színház művészeinek és a Képes Ujság által szervezett diszókó a közreműködésével Ujhegyen vidám műsor — fúvószenekar, tárgyszeremény-sorsolás, színészek — újságírók labdarúgó-mérkőzés — várja 16,30 órától az érdeklődőket.

A palavessző

Akkor is szeptember eleje volt, mikor édesanyám kézenfogva felvezetett az iskolába, melyre ma is úgy emlékszem, mintha tegnap történt volna, pedig annak közel hatvan esztendője.

A mi falunkban akkor az volt a szokás, hogy néhány fillért otthagytak a tanítónál, hogy cukrot vegyen rajta, s a szó szoros értelmében oda édesgesse azokat a gyermekeket, akik féltek az iskolától. Mert bizony előtte a kis vadócok nem szokták meg a rendet, nem volt sem óvoda, sem előkészítő. A sok csintalan kisgyermek sokszor hallotta szüleiktől odahaza, csakúgy mint én is: „Megállj, majd meglátod, hogy mi lesz az iskolában, csak jöjjön el a szeptember!”

Igy bizony, kisebb-nagyobb szorongással mentünk fel az iskolába és a nap is úgy telt el. Pedig már az első napon nagyon szép mesét hallottunk öreg tanítónktól. A hosszú pipaszárat sem használta másra, minthogy azon keresztül szívták kétóklómnyi piros tajtékpi-pájából a fűstöt, s eregette maga köré. Mielőtt az első nap hazamentünk volna, mind egyik eisősötályos kapott egy-egy szem cukrot, amit megnezegettünk hazafelé, mint-hogy az enyém piros, Kálmáné pedig zöld színű volt. Aztán ketté haraptuk mindegyiket, s felét elcseréltük, hogy mindegyikünknek legyen piros is, meg zöld is.

Másnapra már engedett a szorongás, nem féltünk annyira. Örömmel vittük elő a palatáblát és a palavesszőt, melyet Darabos Jóska bátyám né házuk előtt levő cementlépcsőn tühegyesre dörzsöltünk. Hogy nagyon vékony lett a hegye, már a második nap baj származott belőle, mert hamar lepattant, s a táblakockás felére vastagon húzta az álló egyeneseket.

Igy aztán másnapra újra hegyesre reszeltem a cementlépcsőt, melynél jobb hegyező szerkezetet talán azóta sem találtak volna fel, ha még ma is lenne palavessző. A palavesszőnél azonban még más baj is történt. Minthogy tolltartóm nem volt, a palavessző minden esetben a vászontarisznnya alá kerül. Nem is történt vele vagy két napig semmi baj, mégcsak le sem gurult a paról, úgy vigyáztam rá. Csak akkor, amikor egyik nap hazafelé menet megkezdtem indulás előtt az öreg tanítónktól kapott intelmekről, Kálmán komám után szaladni kezdtem, megboltoltam és el-estem. Valami recenés félt halottam, s még a víz is kivettem tőlem. Azt gondoltam, hogy a palatábla törött össze. Szerencsére nem az volt, hanem a palavessző, melyet három darabban kotorásztam ki a vászontarisznnya aljából.

Igy is sirva mentem haza s mindaddig nem is békültem meg, míg öreganyám meg nem vigasztalt, hogy kapok egy tojást, melyet elvihetek a Hangyába, ahol adnak érte palavesszőt.

Igy is történt, és délután már két egész szál palavesszőm volt, melyek közül az egyiket szépen kihegyeztem a cementlépcsőhöz dörzsölve. Edesapám pedig megmutatta, hogy az ABC-s könyv lapja közé kell tenni, úgy nem törrik el. Nem is tört el egyhamar a palavesszőm. Hanem egy másik alkalommal a palatáblámmal történt baj, mikor hazafelé menet valamit Kálmán komám hátbacsáptam a vászontarisznnyával.

A táblát már nem sajnáltam úgy, mint a palavesszőt, mikor három darabban halásztam ki a kis tarisznnya aljából. KISS JÓZSEF

A Pécsi Ifjúsági Ház szeptemberi programjából

III-galéria

1-15-ig: A Dunántúli Napló testvérnapjának, a bulgáriai Szliven város Szlivenszko Győző c. lap fotóriportereinek kiállítása. A kiállítást 1-én 17 órakor Mitzki Ervin, a Dunántúli Napló főszerkesztője nyitja meg.

III-mozi

9-én 14 órakor: Eljenek a kísértetek (cseh szlovák); 16 órakor: Októberi vasárnap (magyar-NSZK).

IH-pszichológiai tanácsadás: a fiatalok részére szervezett tanácsadó szolgálat hétfői napokon 15,30 és 17,30 óra között, az IH földszinti kisklubjában. Konzultánsok: Szilágyi Jánosné, Zilahy Erzsébet és Sipos Miklós.

Tanfolyamok: 15-től várják a jelentkezőket 13-17 óra között az III irodájában, faesztégályos, makramé, szabásvarrás kezdő és haladó fokon, bridsz. Szakmai műhelyek. Vizuális műhelyek: képzőművészeti kör: sziheráfla, rajz, kerámia. Fotoszakkör: diaporáma, fekete-fehér labor csoport. Film: IXLON rajzfilm stúdió.

Zenei műhelyek: IH zenekar, IH kórus.

Irodalmi műhelyek: amatőr színpad, fiatal írók alkotóköre. Klubok: MINI egyetem — önismereti kör; jazz-klub, komolyzenei hanglemezközpont, Szélfőzsa klub.

Szeptember 15-től várják a régi és az új tagok jelentkezését 13-17 óra között az IH irodájában.

Ifjúsági könyvtár

A 15 ezer kötetes könyvtár a világirodalom és a magyar irodalom klasszikusainak, valamint az élő irodalom alkotásainak gazdag gyűjteményéből kínál bő választékot. A szak-irodalmi tájékozódást gyűjteményes művek, tanulmányok és ismeretterjesztő munkák szolgálják. A kézikönyvek: lexikonok, enciklopédiák segítségével választ kaphat az önt érdeklő kérdésekre.

A zenei részleg látogatói 1200 hanglemezből válogathatnak, egyszerre három műsor hallgatható, kilenc lehallgatóhelyen. Az irodalom kedvelői előadóművészek élményszerű tolmácsolásában hallgathatják irodalmi felvételeinket. Az idegen nyelvek tanulását angol és német nyelvelvekkék segítik. A komolyzenei gyűjtemény az egyetemes zenei történet kima-

gasló egyéniségeinek legjelentősebb műveit kívánja hozzáférhetővé tenni. Hanglemmez a könyvtárból nem kölcsönözhető.

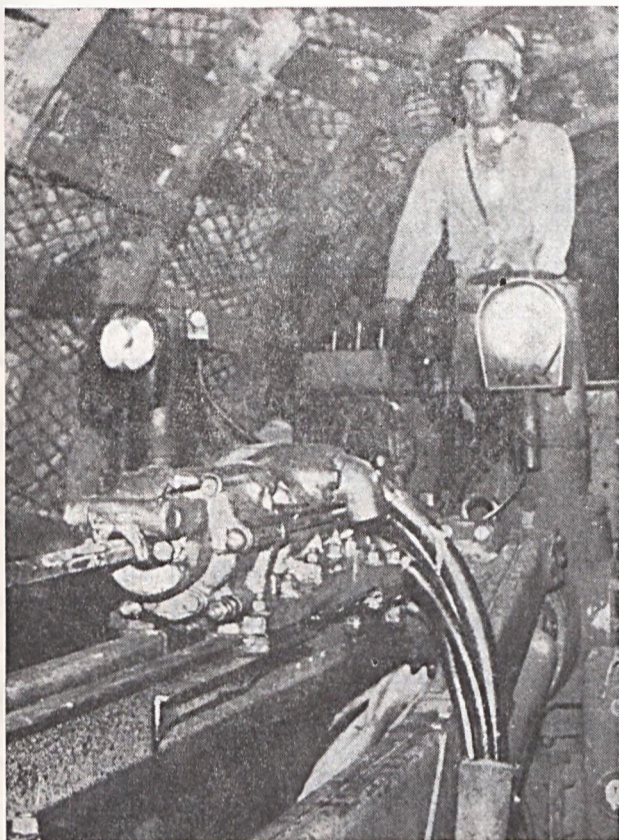
A Hírlapolvasó az Ifjúsági Ház klubjában működik, ahol kellemes környezetben napilapok, magazinok és külföldi folyóiratok közül lehet válogatni. A 140 féle magyar és 30 külföldi folyóirat széles körű tájékoztatást nyújt. A Hírlapolvasó szolgáltatásait kiegészítik a Pódium sorozat havonkénti rendezvényei.

Az ifjúsági könyvtár az alábbi napokon tart nyitva: hétfő szünnap, kedd-szerda-péntek 13-19 óráig, csütörtök 9-12 és 13-18 óráig, szombat 8-12 óráig. A Hírlapolvasó viszont hétfő-kedd-szerda-péntek 13-18 óráig, csütörtök 9-12 és 13-17 óráig, szombat szünnap.

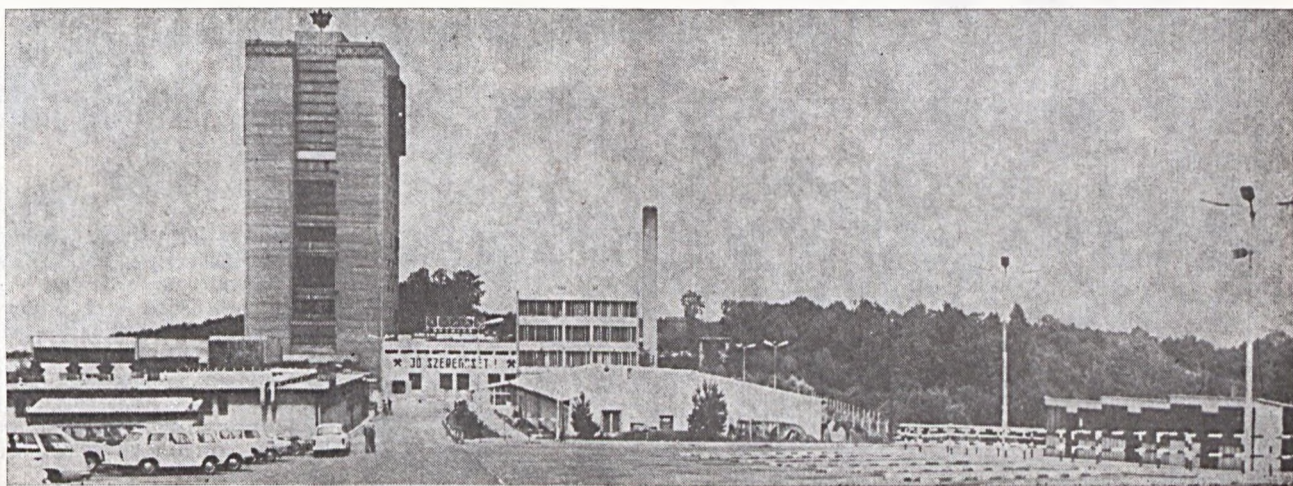
Ifjúsági Park

1-én: Danyi Attila discó. 20 órától: Dinamit együttes koncertje.
2-án: Ellás Gyula discó, vendége: Boncz Géza.
3-án: Tuczal discó.
5-én: Király László discó.
6-án: Király László discó.
7-én: R.A.B. együttes koncertje; Király discó.
8-án: Király discó.
9-én: Brunner discó.
10-én: Király discó.
12-én: Tuczal discó.
13-án: Király discó; 20 órától a Piramis együttes koncertje.
14-én: Tuczal discó.
15-én: Tuczal discó.
A R.A.B. együttes műsorára a belépő 20 forint, a Dinamit-ra 30 és a Piramis együttes koncertjére 40 forint lesz.

Bányászainkat köszönti az ország

Horváth István csapatvezető a Minimatik fúrókocsin.

A IV. sz. bányüzemi panoráma.

A bányász

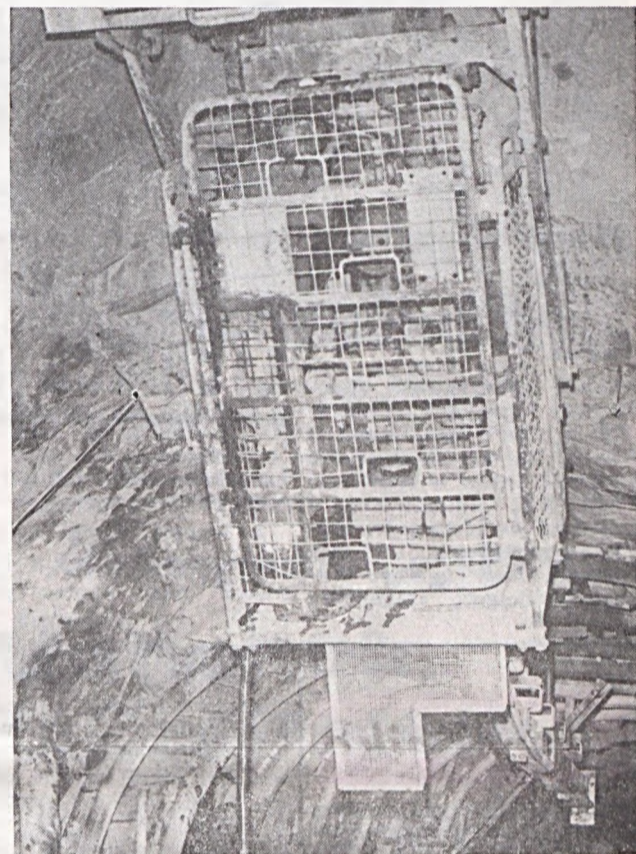
A IV. sz. bányüzem – mint a vállalat első üzemének jogutódja – alkalmas arra, hogy reprezentálja az uránbányászat fennállásának negyedszázados fejlődését. A fejlődés óriási. A kezdeti gépi berendezések, kéziszerszámok már csak emlékezetben élnek. Még a bányászmuzeum sem tudott minden „eszközt” beszerezni és megőrizni az utókor számára.

A ma bányásza nem ismeri a szivlapátot, a kaparót, a vállról történő szárazfúrást. Helyettük nagyteljesítményű rakodógépek, fúrókalapácsok, hidraulikus fúrótámok, szkréperék, sűrítetlevegős szállítótírlák könnyítették meg a nehéz fizikai munkát! Sőt! A bányában megjelent az önjáró gumikerekes technika, amely most hívja „bonfoglaló” harcát.

A bányászat korábban sem és ma sem tartozik a dinamikus fejlődő ágazatok közé, a technikai forradalom térhódítása itt sokkal lassúbb, mint másutt, de itt is feltartóztatatlan a fejlődés.

A lassú fejlődés a bányászat természeti adottságaival magyarázható. Hiszen az alkotó és teremtő emberi munka csak a természeti kincs feltárására, kiaknázására, felhasználására irányulhat, sem a mennyiséget, sem a minőséget megváltoztatni nem tudja. A bányamunka varázsát, különlegességét, a titokzatosságot, a bizonytalanságot adja, ezért a kincs birtokbavétele csak szívós harc árán, a természeti erők felett aratott győzelem révén lehetséges. Üzemünk a Mecsek északi oldalán, a Jakabhegy lábánál található, mint felkiáltójel emelkedik a magasba az aknatorony. Csodálatosan szép a környezet. Ameddig a szem ellát, csupa erdő, változatos felszín. A távolból traktor dübörgését hozza a szél, kenyér alá szánt az eke. Fenn kéklő égbolt, és a mélyben BANYÁSZOK vívják mindennapos harcukat a szebb, a boldogabb, a teljesebbé váló élet reményében.

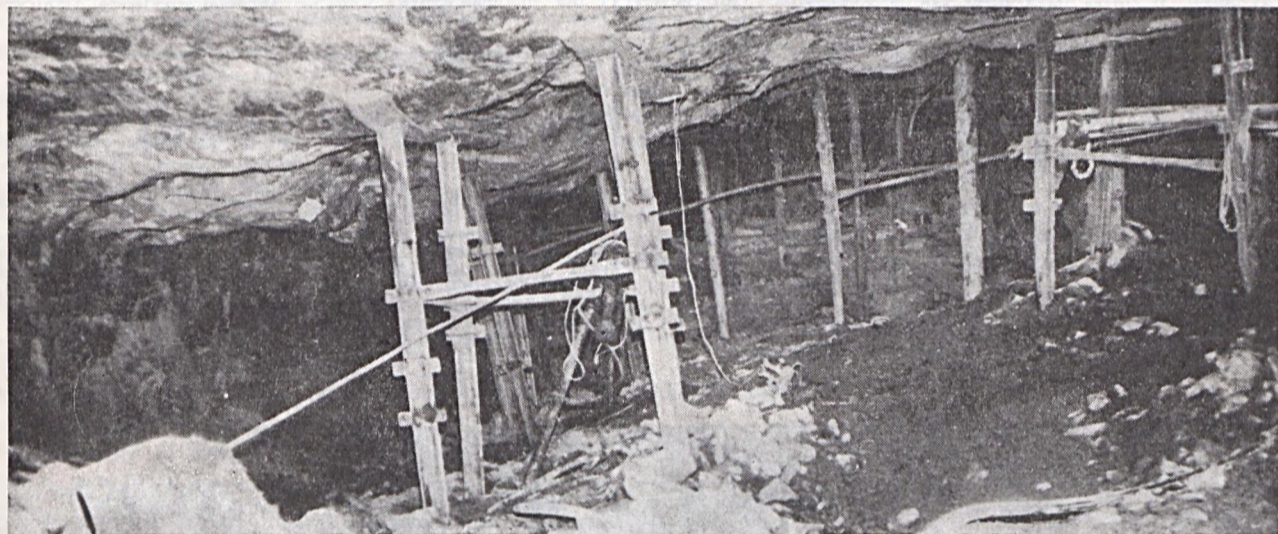
AZ OLDALT ÖSSZEÁLLÍTOTTA:
KARASZI JÁNOS ÉS CSÜNDÖR LÁSZLÓ

A feltöréshajtó-padozat megindul felfelé.

A szkrépert Nagy Dezső csapatvezető kezeli.

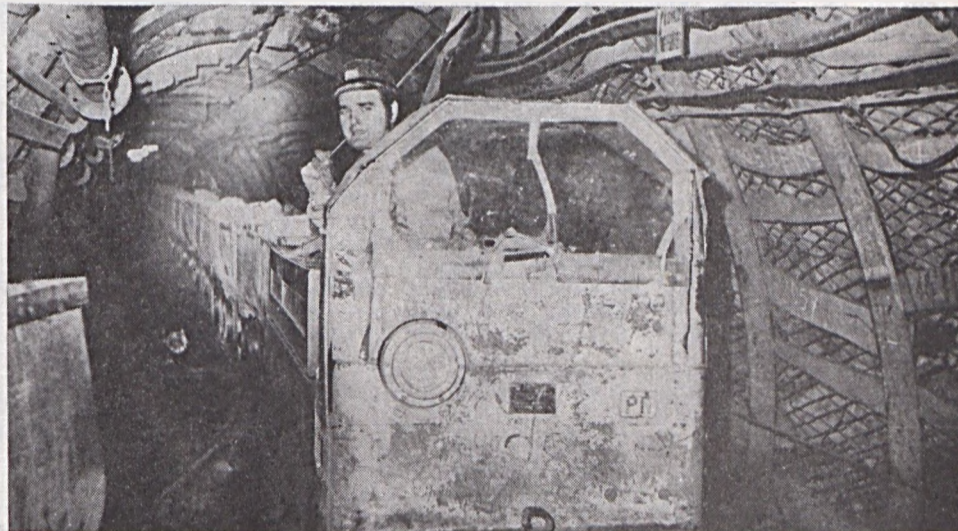
A fejtésben a fémtámok mint a szálfák meredeznek.

A TP-3000-es fúrógép szerelése magazin fejtésben

Sűrítetlevegős közetrakodógéppel Oláh János csapatvezető dolgozik.

Hajnal Emil mozdonyvezető tele cuggal indul az aknához.

Vállalati és üzemi tömegsport

Kulturált környezetben játszanak a csapatok az újmecekaljai sporttelepen. Tündök Erzsébet felvétele

A vállalat tömegsportját az határozza meg, hogy a dolgozók létszámához viszonyítva korra és nemre való tekintet nélkül mennyire és milyen rendszeresen vesznek részt a sportolásban. Nos, vállalatunknál a létszám és résztvevők aránya megegyezik, ami azt jelenti, hogy minden harmadik dolgozó valamilyen

Eredményes I. félév

formában részt vesz a tömegsport-mozgalomban.

A tekézők Szentlőrincen versenyeztek, mivel a városban nem kaptak pályát... A labdarúgók a teremkupa befejezése után a szabadban folytatták a játékot. Körükben továbbra is népszerű a 35 éves felüliek bajnoksága, melyben hat üzemi csapat szerepelt. A lövészek ezúttal is ötfordulós versenyben küzdenek a csapat- és egyéni helyezésekért, ugyanazt teszik a pisztolyosok is. Csapatunk és versenyzőink részt vettek az SZMT, a PMSC és a megyei és városi spartakiád versenyein, a nyár folyamán a horgászok és természetjárók az országos bányász döntőkön. Eredményeik igazolják, a vállalati és üzemi sportbizottságok jó munkáját.

Üzemi szinten is növekedett és színesedett a tömegsport-mozgalom, ami még örövendesebb, hogy bővült a sportolási lehetőség. Önálló bajnokságok, versenyek teszik egyre tar-

talmasabbá, vonzóbbá az üzemi rendezvények sokaságát dolgozóink előtt. Igazán nem panaszkodhatnak szerelésre, pályaellátásra, szinte minden üzem saját szertárral és pályával rendelkezik, amely lehetővé teszi egész évben a rendezvények folyamatoságát.

Megkülönböztetés nélkül szólhatunk a Központ, Anyagosztály, Kis-kut., EDÜ eredményes tömegsport tevékenységéről, csakúgy, mint a Kutató-mélyfúró, Szolgáltató, III. üzem, II. üzem, IV. üzem jó munkájáról. Ez azt jelenti, hogy a vállalati tömegsport-mozgalom széles alapokon áll.

Összefoglalva: a MÉV vállalati és üzemi sportbizottságai a tömegsport szervezésének, rendezvény-sorozatának dolgozók iránti kötelezettségeinek, felvilágosító és meggyőző tevékenységének a sportolási iránti feltételeinek eleget

Kovács M.

Szeptember 1-én

Kézilabda döntő Tatabányán

A Bányai Dolgozók Szakszervezete és a Tatabányai Szénbányák szb meghívására szeptember 1-én Tatabányán szerepel a MÉV férfi kézilabda válogatottja. Csapatunk a bányásznap ünnepség keretében négy meghívott csapat társaságában játszik a kupáért.

A program szerint labdarúgásban, tekében, asztaliteniszben és a már említett kézilabdában tizenhátfal vállalat egy-egy csapata vesz részt ezen a találkozón.

Kialakult a kézilabdadöntő menetrendje. E szerint az ünnepélyes megnyitót követően — amely a tatabányai sporttelepen lesz, 9,45 órai csapatunk az OKGT—Alföldi Olajbányász együttesével játsza a nyitómérkőzést, majd folytatásként Mecseki Szénbányák—Várpalota, MÉV—Várpalota, Mecseki Szénbányák—OKGT, MÉV—Mecseki Szénbányák és legvégül Várpalota—OKGT mérkőzések következnek.

Mint a sorsolásból kitűnik, együttesünkre nehéz mérkőzések várnak. Játékosaink előtt nem ismeretlenek az ellenfelek. Több alkalommal találkoztunk az országos bányász döntőn, így ismervé az erőviszonyokat, dobogós helyezéseket térhetnek vissza Pécsre. A legnehezebb csapatnak a Várpalota látszik, háromszor nyert országos bajnokságot és ők a legutóbbi bajnokságnak is a kupavédői.

Természetesen nem szabad megfélemlíteni a másik baranyai csapatról, a Mecseki Szénbányáról sem. A két együttes jól ismeri egymást, ezért is várható nagy küzdelem összecsapásukban. Az OKGT szintén jó játékerőt képvisel, több alkalommal végeztek az élményben az országos döntőn.

Egy biztos, hogy az iparág legjobb négy csapatának küzdelme igazi kupahangulatot, jó színvonalú mérkőzéseket biztosít a várható nagyszámú bányász szurkolóknak a tatabányai stadionban.

KOVÁCS MIKLÓS

REJTVÉNY

Rejtvényünk vízsz. 1., folytatva függ. 14., vízsz. 34., 39. és 59. sorában Kiss Dénes Pécsi altatódal című verséből idézzük. Megfejtésül az idézetet kérjük beküldeni a szerkesztőség címére 1979. szeptember 10-ig. A helyes megfejtők között könyveket sorsolunk ki.

1	2	3	4	5	M	6	7	8	9	K	10	11	12	13	M
14					15					16					
17					18		19			20		21			
22				23					24		25		26		
27			28				29	30		31		32		33	
N		L				35			36				K		S
37	38		39											40	
41		42		43			44			45				46	
47						48		49					50		
51			52		53		54	55		56		57		58	
N		C								59		K		U	
62	63		64			65			66					67	
68		69		70					71				72		
73			74			75	76					77			
78				79		80			81		82				83
B					R					Ó					

Vízszintes: 14. Francia festő. 15. Kúszónövény. 16. Hídegy idősakra. 17. Idegen férfinév. 18. Tiltószó. 19. Ezeröt — római számokkal. 20. Kivesz, gyűjt. 21. Kamionrész. 22. Fás betűl. 23. Sűrűl. 24. Ut — latinul (ford.). 25. Vérérdény. 26. Nőknek való. 27. Rangjelző. 28. Házikó. 29. Tiltószó. 30. Névtelen. 31. Beszedés. 32. Tanít. 33. Juttat. 34. Sűrűl. 35. Szócso. 36. Utótkar. 37. Parnaszó. 38. Ipari növény. 39. Magam. 40. Mezőgazdasági munka. 41. Ismeretlen adakozó névjele. 42. Klejtett más-salhangzó. 43. Gyulladás. 44. Eneklő szócso. 45. Kopasz. 46. I.A. 47. R.E.E. 48. Vízli növény. 49. Ollós állat. 50. Angol kötőszó. 51. Fás terület. 52. Vissza! 53. Kívánság. 54. Alkot. 55. Európai főváros. 56. Keleti nyelv. 57. Gyümölcs.

Függőleges: 2. ...léc, számoló eszköz. 3. Nem érdek. 4. Német névelő. 5. J.T. 6. Igekö. 7. Borítékra kerül. 8. Csík. 9. E.N. 10. Számnév. 11. Nyílás. 12. Híres orosz. 13. Duna melletti város Ausztriában. 14. Folyó Csehszlovákiában. 15. Erdetelemlé válik számára. 16. Fejfedő. 17. Műanyag. 18. Félíg bennük! 19. Hatvan közepe. 20. Léda betűl. 21. Majdnem kettő! 22. E.E. 23. Saját kezűleg. 24. Oxigén változat. 25. Kikötőváros. 26. Indíték. 27. Rangjelző. 28. Kerékbronz. 29. Sál betűl. 30. Európai nép. 31. Angolna — németül. 32. Tárg betűl. 33. Lassan jár. 34. Utlegel. 35. Anyagi részecske. 36. Testrés. 37. Hová. 38. Masni betűl. 39. Paradicsom. 40. Amely helyen. 41. O.A.K. 72. Sima felület. 42. Becézett női név. 43. Időmérés. 44. Paripa. 45. Vés. 46. Juttat. 47. Indíték. 48. Névelő (ford.).

Juhász Károly

Lapunk augusztus 1-i számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése:

Nincs az az ember, aki elég elmés volna ahhoz, hogy sohase legyen unalmas.

Könyvjutalomban részesültek: Ifj. Zámbo Győző (Pellérd Vasút u. 14.), Pucher József (Szolgáltató üzem), Jancsi Józsefné (Pécs, Szilgyi u. 10/e 3.).

Emberségből példás!

Napjainkban mindennaposak a közlekedési balesetekről szóló jelentések. Ezeknek a baleseteknek jelentős hányadát sajnos a gyermekbalesetek teszik ki. A napokban történt, hogy bevásárolni indultam. Az építők úti iskola előtt haladtam, amikor a gyalogátkelőhelynél tétovázó kislánynak lettem figyelmes. Hol jobbra, hol balra fordította a fejcskáját. Az autók sűrűn érkeztek egy-

más után, de egyik sem vette észre az áthaladni szándékozó kislányt.

A járdán egy tizennégy év körüli fiú jött és észre vette a kislány bizonytalanságát. Néhány szót váltottak, majd a fiú kézenfogta a kislányt és átvette a túlsó oldalra.

Nekünk, felnőtteknek is példa lehet az ilyen emberséges magatartás.

BAUMANN JÓZSEF

HÍREK

ÚJ SZOBOR Újmecekalján. Augusztus elején megérkezett Amerigo Tot Űrhajós szobra. A bronzszobor, melyet a művész Pécs városának ajándékozott, a Komarov Gimnázium előtt kerül felállításra.

DUGA Józsefné, a Központ munkáügyi előadója, nyugállományba vonulása alkalmából eredményes munkájáért Kiváló munkáért miniszteri kitüntetést kapott.

VÁLLALATUNK geodéziai csoportjának dolgozói is részt vesznek a dombóvári AFOR-telep építésében, ahol geodéziai felmérést, kitévést végeznek. A tervezett munkájuk értéke 1,5 millió forint. Az építés 1981-ben fejeződik be.

MÓDOSULT a vállalati kollektív szerződés. A módosítás tartalmazza a július 23-tól hatályba lépett új élelmiszeri nyersanyagnormákat, a dolgozói térítési díjakat, valamint a vállalati hozzájárulás összegét.

MEGKEZDŐDÜTT a Szentlőrincen épülő 120 bányász munkáslakás vevőinek jelölése. A két és félszobás, központi fűtéses lakások gazdáira az üzemek szeptember 15-ig adnak javaslatot. A lakásjuttatásban részesítetteknek további 10 év föld alatti munkaviszonyt kell vállalni. Az üzemek ugyanakkor javaslatot adnak a Pécs, Ltvov-Kertvárosban épülő 73 munkáslakás vevőire is. Ez az építkezés várhatóan 1980 év végén fejeződik be.

***

KÖNYVESPOLC

Szigeti János: Kémek egymás között. A szerző Egy tiszt a kémközpontból című nagyszerű művét folytatja ez a kötet. A népi demokratikus államrend elleni imperialista szervezkedés intenzitása nem csökken, sőt, növekszik a hidegháború csúcspontján. Hangsúlyozni kell, hogy Szigeti János művei dokumentatív értékűek, minden mozzanat hiteles, minden úgy és ugyanolyan körülmények között történt, ahogyan a szerző papírra vetette, csupán a neveket és a helyszíneket változtatta meg.

Tízpróba '79

Munka után az embernek jól esik egy kis mozgás, testedzés. Ezt az igényt elégíti ki a IV. sz. bányászüzemben a Korvin Ottó KISZ-szervezet és a szakszervezet által közösen szervezett nyári tízpróba-verseny. A selejtezőnek is tekinthető üzemi ötpróba-versenyen több mint kétszáz fő indult, megkönynyítve a csapatok összeállítását a részlegeknek a tízpróba.

A vándorszerleg elnyeréséért idén két korcsoportban 15 csapat indult. Az üzem sportpályáin az első két versenynap után egyik csapat sem tudott lényeges előnyre szert tenni, ezért döntést csak a magyarherotelendi utolsó versenynap hozott.

A 35 éves felüliek csapatversenyét az I. körlet nyerte. Az egyéni összetett verseny győztese Bogay Ferenc, 2. Tóke Gyula, 3. Szabó Ferenc.

A 35 év alattiak csapatversenyének 1979. évi győztese és ezáltal a díszes győzelmi serleg birtokosa egy évig az irodai KISZ-alapszervezet csapata lett. Második az I-es körlet, 3. a II-es körlet csapata.

Az egyéni összetett versenyt idén Göltz Tibor nyerte, 2. Huszár István, 3. Varga János.

A tizedik alkalommal megrendezett verseny szép küzdelmeket, szoros eredményeket hozott, méltó megünneplése volt az évfordulónak. A győztesek,

helyezettek szép jutalmakat kaptak, a többiek elismerése a mozgás öröme

és a napsütés volt. A szervezők jutalma a zökkenőmentes lebonyolításért csak

egy köszönet, mert jó verseny volt.

Wesztli László

Ércbányász

A MECSEKI ÉRCBANYÁSZATI VÁLLALAT DOLGOZÓINAK LAPJA

XVI. ÉVFOLYAM 18. SZÁM

ÁRA 1,50 FORINT

1979. SZEPTEMBER 15.

Tovább folytatódik a munkaverseny

A tettek a szó

A részfeladatok teljesítése az egész kollektíva eredményeit segíti elő

Az ideiglenes tervfeladatok teljesítése nagy erőfeszítéseket követel a Kutató-mélyfúró üzemből. Az üzemre háruló feladatok erőteljes szervezési és előkészítő munkát követelnek meg a gazdasági, műszaki és társadalmi vezetőktől, odaadó és jó munkát valamilyen dolgozótól. Ezért került meghirdetésre, mintegy a kongresszusi munkaverseny részeként, a bányászati munkaverseny, melyben az üzem dolgozói maradéktalanul résztvettek.

A munkák jelentős részét a bélés- és magcsövek „menetelése” adja. Ez rendkívül kényes művelet, mert egy hiba esetén is tönkre mehet a több millió forint értékű fúrólyuk, vagy pedig a javítómunka nagyarányú és lassú többletmunkát igényel a fúrólyuktól. Ez az egész üzem tervteljesítését befolyásolhatja. Sajnos az esztergagépek egy része már olyan állapotban van, hogy a megfelelő pontosság elérése állandó nagy figyelmet igényel. Most éppen ezért folyamatban van egy új esztergagép beszerzése.

Jobb gépkihasználás, növekvő termelékenység

A megnövekedett feladatok parancsolóan szükségessé teszik a jobb gépkihasználást is, ezért a legfontosabb munkát három műszakban végzik. Így volt elérhető — és ennek a bányászati munkaverseny nagy lendületet adott —, hogy 1975-től a saját előállítású munkák értéke

440 ezer forintról 2,3 millió forintra növekedett.

A brigádnak több éve Sass József esztergályos a vezetője. Szekeres László csoportvezetővel és helyettesével, Biró Jánossal együtt, sikerült egy jó kollektívát kialakítani. Nem lehet mindenkit megemlíteni, de a jók közül Tanó Jánost, Szabó Istvánt és Keszi Bélát emelhetnénk ki.

Cél: a minőség állandó javítása

A Kutató-mélyfúró üzemből a forgácsoló műhely csak egy kis részleg, de feladataik szakszerű és jómínőségű elvégzése nagy mértékben befolyásolja az egész üzem tervteljesítését. A bányászati munkaverseny után a brigádok vállalták a kongresszusi munkaversenyben való részvételüket is. Az üzem fúrás, gépészeti és kutatói dolgozói ezen keresztül is mindent meg kívánnak tenni az éves terv sikeres teljesítéséért. Ebben számítani lehet a forgácsoló műhely jó munkájára is.

Koch László

Termel a magyar-hertelendi hévízkút

Nemrégben fejezte be a Kutató-mélyfúró üzem M-15-ös brigádja a Magyar-hertelendi 2. sz. hévízkút mélyítését. Az 1026 méter mélységű fúrásban 909 métertől harántolták az előzetesen vízádonak minősített dolomitot. A kifolyó víz mennyisége azonban mindössze 40 liter/perc volt, s kompresszorozással is csak 70 liter/perc körüli vízmennyiséget lehetett kiemelni. Ez kevés volt az igények kielégítésére. Ezért két alkalommal mintegy 20 köbméter sósavoldattal kezelték a fúrólyukat. Ennek következtében a kifolyó víz mennyisége 250 liter/percre nőtt, a víz hőmérséklete pedig 30 Celsius-fokról 63 Celsius-fokra emelkedett. Hamarosan elkezdődnek a vizsgálatok a szivattyúval kiemelhető víz mennyiségének megállapítására. A strandfürdő vízellátása már az eddigiek alapján is megoldottnak látszik. A jó eredményeket hozó hévízkút az orfűi üdülőkörzet továbbfejlesztéséhez is hasznos információkat nyújt és újabb lehetőségeket nyit meg.

K.—L.

A szeptember 2-i Bányásznap Rándevúró a Magyar Televízió a Pécsi Körzeti Stúdió felvételeit közvetítette. A bányabeli felvételek a IV. sz. bányauzemben készültek. Képiünkön a stáb beszálláshoz készülődik a feltéréshajtó-padozatba. Csöndör László felvétele

A XII. kongresszus jegyében

Vállalták, teljesítették

Még az év elején a XII. kongresszus tiszteletére felajánlásokat tettek az üzemegységek és a szocialista brigádok, sőt azóta pótfelajánlások is születtek. A féléves értékelésnél az üzemegységi versenybizottságok meglepő eredménnyel szegtek az eredményeket. Az üzemi versenybizottság is nyugtázta, hogy jó úton halad a munkaverseny. Dr. Horgas Dezső, az üzem versenyfelelőse igen bizakodóan nyilatkozott a tapasztalatokról.

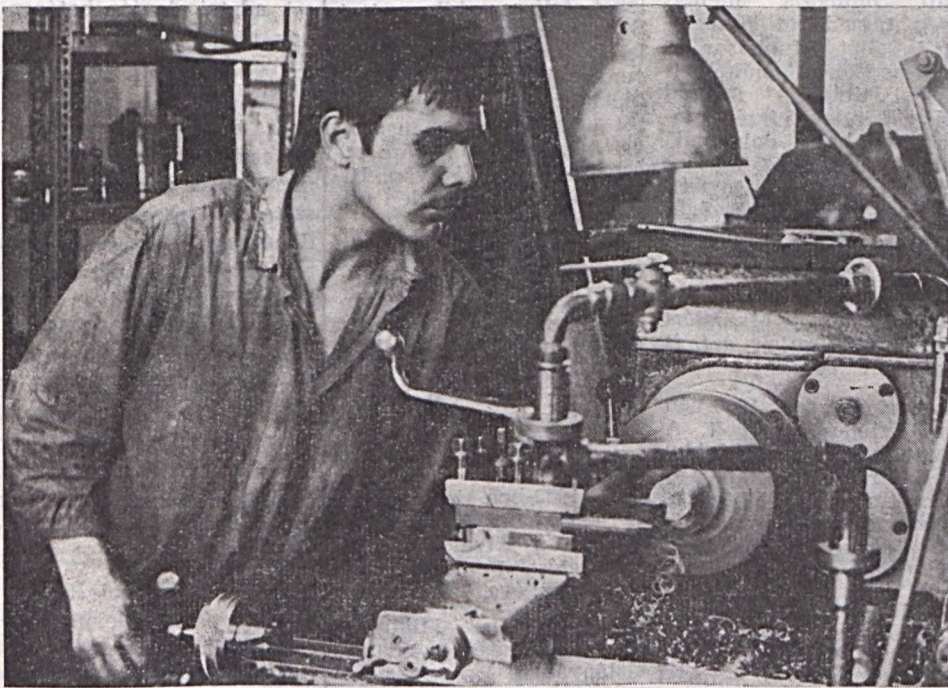
— Végre megértették a szocialista brigádok, hogy nem az a felajánlás, amit különben is meg kell csinálni, ami egyébként is a feladathoz tartozik. Sablonos felajánlásokkal szinte nem is találkozunk. Minden felajánlás az adott terület terveit, gondjait igyekszik megoldani. És ami a legfőbb, minden felajánlás a hatékonyságra irányul. Ezt néhány példa is bizonyítja. Az öntödei üzemegység a féléves tervét 102,3 százalékkal teljesítette úgy, hogy a létszámuk 5 százalékkal kevesebb volt a tervezettnél. A selejtsökkenési felajánlás még lényegesebb, az 1978. első félévi 4,2 százalék helyett az idei első félévben 2,9 százalékkal érték el. A gépkocsiszállítási üzemegység a tavalyi első félévhez viszonyítva árutonna/kilométer tervét 107,3 százalékkal teljesítette. Az egy gépkocsira eső árutonna/kilométer is 104 százalékkal javult. Kiemelkedő munkát végzett az építészeti is, akik létszámihiányral küszködve a balatonmáriai üdülő építésénél, az V. sz. bányauzemi beruházásnál, a Ságvári Endre Művelődési Háznál végezték feladatukat.

— A brigádok is kitétek magukért. A Kandó Kálmán mozdonyjavító brigád pl. importkiváltó tevékenységet végzett. A brigád a csillemosóhoz elkészített egy szeleprendszert, amely teljesen pótolja az import tömlőket. Az Április 4. bányagépjavitó brigád egy rakodógép felújítási idejének 315 órától 300 órára való csökkentését vállalta. Ténylegesen 5 százalékos felújítási idő csökkenést értek el. A Bánki Donát ifjúsági szocialista brigád a tervén felül vállalta egy totálkáros karambolos tehergépkocsi felújítását, amit kifogástalanul teljesített. A MÁZ ifjúsági szocialista brigád teljesítette a felajánlott egy gépkocsi felújítását, amelyet kapacitás hiányában más vállalat nem vállalt. Az öntödei Zalka Máté brigád is kitétt magáért. A termelési tervüket a vállalt 1 százalék helyett 2,3 százalékkal teljesítették túl. A selejtsökkenettük is kiemelkedő. Jó eredményeket értek el még a Mező Imre, a Ságvári Endre, a Petőfi Sándor lakatos és az Asztalos János asztalos brigádok is.

Hegy József

Műszakmegtakarítás, szerszámok felújítása

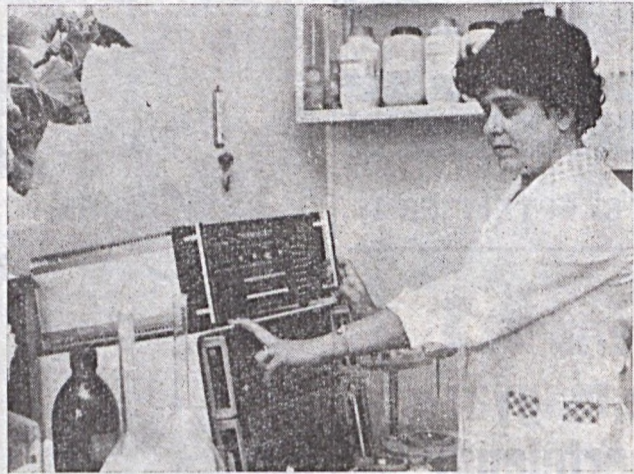
A bányászati munkaversenyben a túlteljesítésből visszaszámolt műszakmegtakarítás, a megrendelt saját előállítású munkák értéke, a gyorsmagszedős szerszámok felújítása és a menetvágások következtében előállt értéknövekedés nagysága képezte a kiértékelés alapját. A konkrét feladatok lehetővé tették az objektív értékelést, melynek alapján a forgácsoló műhely második helyezést ért el.

Keszi Béla esztergályos is hozzájárult jó munkájával a munkaversenyben elért helyezéshöz. Tér István felvétele

„Hát nem esodálatos ez...?”

Aki „termometriában” gondolkodik

Egy kis asztalkánál ül, dr. Sajó István Termometria című könyvét lapozgatja. Az 1960-as évek közepe óta munkájának fő részét a termometria képezi. Talán nem tűnik túlzásnak, ha ennyi idő után azt mondjuk, ő már „termometriában” gondolkodik. A Kísérleti kutatási és automatizálási üzem, analitikai üzemegységének termometriás mérőszobájában vagyunk, s Klesch Katalin technikussal beszélgetünk.

— *Katika, mit jelent ez a szó: termometria?*

— Amikor egyetlen mérési adatból, a próbaoldatnak a rekáció során létrejött hőmérsékletváltozásából határozzuk meg a keresztet elemet, azaz komponensét. Egyébként a szerző — mutat a könyvre — a Vasipari Kutató Intézet kémiai osztályának a vezetője, s az ő szabadalma a sarokban levő Dithermanal készülék. Általában közetelemzést végzünk. A termometriával megtudunk határozni szilíciumot, vasat, alumíniumot. A klaszszikus, a hagyományos módszerrel, például a szilícium meghatározásánál egy-két napra van szükség, míg így sokkal gyorsabban és egyszerűbben akár 2–3 óra alatt is adható eredmény. Hát nem esodálatos ez?

— *Mindig is vegyésznek készült?*

— Nem voltak ilyen elképzeléseim. Az érettségi után elhelyezkedtem a Maszobal expedíciójánál, mint laboráns. Szovjet vegyész mérnöknek mellé kerültem, sajnos egymás nyelvét nem beszéltük, de munkavégzésünk között azért megteremtődött az összhang. Aztán elvégeztem a laboráns tanfolyamot, majd később levelezőn a vegyipari technikomot. Ezután már lényegesen szembé és sokrétűbbé vált a munkám. Közetelemzés, sorozatelemzés, főkomponensek meghatározása. Egy szóval a geológiai kutatás számára dolgoztam. Szalai Józsefné vegyész mérnök volt akkor a közvetlen irányítóm, ő vezetett be a laboratóriumj alap- és gyakorlati munkába. Igen sokat köszönhetek neki, sokat tanultam tőle. Akkori üzemegység vezetőm, Dr. Upor Endre vegyész mérnök, viszont bevont kutatómunkáiba. Több megjelent elméleti jellegű cik-

kében én is közreműködtem. Így az Alkil-foszfor-sav-észterek alkalmazásának lehetősége az analitikában, például a szkandium módszer-meghatározásában, mely a Magyar Kémiai Folyóirat egyik 1968-as számában jelent meg.

— *Elégedett munkájával, érzi-e a megbecsülést?*

— A munkámat szeretem, de nem tudom, okos dolog-e ennyi időt egy helyen eltölteni. Én egyszerűen nem tudom elképzelni, hogy más helyen is lehet esetleg dolgozni. Ez pedig nem jó. Arról nem is szólván, akik ilyen hosszú távon együtt dolgoznak — mint mi —, ismerik egymás szokásait, s ez sokszor már fájdalmas. De ez azért nem komoly. A megbecsülésre mit mondhatnék? Kétszer voltam Kiváló dolgozó, fegyelmim nem volt, bár huszonöt éve itt dolgozom.

— *Térjünk vissza a munkájára. A termometria mellett mással is foglalkozik?*

— A figyelőkutak urántartalmának meghatározása is feladataim közé tartozik, de ugyanakkor szkandium-, szelénelemzést is végzek fotometriás meghatározással. Ez a sok-sok lombik, pipetta és analitikai tölcser — mutat körbe a szobában —, mind a munkámhoz tartozik. Ez a hatalmas centrifuga pedig a munkámat könnyíti, amikor nehezen szűrhető csapadékok elválasztására van szükség. Nélküle félnapig is csepegtethetném az oldatot. A másik nagy segítőm a Thermorobot műszer. Amíg ez nem volt, én voltam a robot — mondja mosolyogva —, stopperrel álltam a Dithermanal műszer előtt, s mértem az időt. Ennek megfelelően nulláztam a műszert, adagoltam a reagenst és olvastam le az értéket. Most a robot végzi ezeket, s közben én a következő munkát készítem elő. Ez a számítógép itt a roboton szilárd anyagok vizsgálatkor százalékra adja ki az eredményt, de grammra is programozható.

— *A termometriába Mohai Miklósné vegyész mérnököt vezetett be. Mondjam azt, hogy „fertőzött” meg? De ezért én roppant hálás vagyok.*

V. T.

Mudri József kettős jubileuma

Az erőre ma is szükség van...

— *Apu! Viszem őket játszani!* — kiáltja Barbara, a rövid barna hajú, eleven kislány és már rohan is az ajtó felé, kezében édesapja jelvényeivel.

— *Ezeket a kitüntéseket mind te kaptad?* — kérdezem Mudri Józseftől, mikor „apu” felszólítására a kislány visszateszi őket az asztalra.

— *Igen — néz fel büszkén és sorra kezébe veszi a féltve őrzött kincseket.* — A legelső (Kiváló bányászt) 1959-ben kaptam, ezt követte a Bányász Szolgálati Erdemérem bronz, majd ezüst fokozata. Két alkalommal lettem Kiváló dolgozó, 1975-ben pedig megkaptam a Munkásörsegtől a tízéves Szolgálati Erdeméremet.

— *Mudri József 43 éves. A 85-ös csapatban, az omlasztó brigád vezetője a IV. sz. bányauzemben. Földalatti munkája mellett egyéb társadalmi funkciókat is ellát. Munkásörse és a III-as körlet műhelybiztonsági titkára. Szabad idejének nagy részét mások ügyes-bajos dolgainak, problémáinak megoldására szenteli. Az idei bányásznapon a Bányász Szolgálati Erdemérem arany fokozatát érdemelte ki.*

— *Ha létezne a „25 éves Balesetmentes Munkáért Erdemérend”, vajon azt is megkaptad volna?*

— *Sajnos nem. 1965-ben komoly balesetem volt. A vājvég kopogózása közben egy kő ráesett a lábamra és szétment a lábfejem. Hosszú ideig nyomtam az ágyat, de sem előtte, sem utána nem volt sérülésem.*

— *Az itt töltött negyedszázad alatt milyen változásokat tapasztaltál?*

— *A munkakörülményekben és a bányászok tudatában a fejlődés óriási. Annak idején, amikor be-*

Hidrológusok tanácskozása

A felszín alatti vizek mennyisége és minősége

A közelmúltban a Litván SZSZK fővárosában, Vilniusban a Hidrogeológusok Nemzetközi Egyesületének égisze alatt a felszín alatti vízkészletek meghatározásának módszere témával foglalkozó szimpóziumot tartottak.

A szimpóziumon a világ öt kontinensének 30 országából érkezett küldöttek vettek részt. A Magyar Népköztársaságot hat küldött képviselte, közülük

kettő, a VITUKI szakemberei, Székely Ferenc: A nem teljes drenák depressziójának számítása és Székely Ferenc—Halas Béla: Kutak depressziójának számítása a rétegzett összletekben c. előadást nyújtottak be.

A hidrogeológusok szimpóziumát a felszín alatti vizek mennyiségi és minőségi értékelésének és az ember gazdasági tevékenysége következtében várható változásainak előrejelzése terén szerzett nemzetközi tapasztalatok általánosítása és tanulmányozása céljából hívták össze.

A felszín alatti vizek kinyerése során a víztartó szin természetes rendszere megbomlik, sok esetben pedig a benne uralkodó fizikai-kémiai viszonyok is. A felszín alatti vizek mértékelt kiaknázása következtében a víztartó szin kiapad. A kialakuló depressziótölcser időben növekszik, ami az oxidációs-redukció viszonyok megváltozásához, következőképpen a víz fizikai-kémiai összetételének a megváltozásához is vezet. A víz minőségi összetétele megváltozhat: a szennyezett atmoszférikus csapadék beszívargása; az azonos szinten belül távolabbi részekből más összetételű víz beszívása; vagy más, feljebb vagy lejjebb teleölt víztartó szintekből való átfolyás következtében is. A vízellátás kérdéseinek megoldásában elengedhetetlen a felszín alatti vízkészletek meghatározási metodikájának tudományos megközelítése. A felszín alatti víz kinyerhető készleteire vonatkozó hidrodinamikai számítások megbízhatósága és időbeni változások előrejelzése a szivárgási paraméterek megbízhatóságától függ, melyeket próbaszivattyúzások adatai alapján határoznak meg.

A hidrogeológiai paraméterek megbízhatósága nemcsak a vizsgált természetes hidrogeológiai tulajdonságaitól függ, de a végzett vizsgálat műszaki feltételeitől is. Mind az alapadatok feldolgozását és a kapott információ minőségének értékelését, mind a számított mutatók megválasztását — különösen a bonyolult hidrogeológiai területek esetében — matematikai modellezés útján végzik.

A hidrogeológiai kutatómunkák komplexumának elvégzéséhez megfelelő anyagi befektetésre van szükség ugyanúgy, mint bármely más hasznos ásványi nyersanyag kutatásához. Ugyanis napjainkban

a víz az egyik legfontosabb ásványi nyersanyagnak számít, melytől a földi élet további léte és fejlődése függ.

A bányáipar hidrogeológiai problémáinak megoldása során specifikus problémák jelentkeznek. A hasznos ásványi nyersanyagok mélybányászat útján való kitermelése során egy speciális mérnöki feladatot kell megoldani: felkutatni és előrejelteni a bányába áramló veszélyes vízfolyásokat és vízbetöréseket, mivel a nagy vízbeáramlás csökkenti a termelékenységet, növeli a kitermelés költségeit és növeli a balesetveszélyt. A lelőhelyeken a kutatás tárgyát képező legfőbb kérdések: az olyan veszélyes övezetek tanulmányozása, melyekben a víz akkumulálódhat; a vízzáró rétegek vízfelfogó képességének meghatározása.

A lelőhelyeken végzett hidrogeológiai megfigyelések nemzetközi tapasztalatainak összegezésére és a vágatokba áramló víz meghatározására javasolt metodika kidolgozására, a Hidrogeológusok Nemzetközi Szervezete korábbi határozata alapján folyamatban van egy speciális munkabizottság létrehozása.

Az 1980. év júliusában megrendezésre kerülő nemzetközi geológus kongresszuson a Hidrogeológusok Nemzetközi Szervezete is részt vesz. A hidrogeológiai szekció által megvitatásra kerülő legfőbb témák: a karsztos kőzetek hidrogeológiája, vízkémiai kérdések és geotermikus problémák lesznek.

Matvejeva Tamara

Ércbányász

A Mecseki Ércbányászati Vállalat dolgozóinak lapja

Felelős szerkesztő: **Geisz Ferenc**
Szerkesztő: **Ragoncsa János**
Szerkesztőség: 7633 Pécs, 39-es dandár út 19. Telefon: 15-851 Vállalati tel.: 7-243, 7-147

Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: **Braun Károly**
Kiadóhivatal: 7601 Pécs, Hunyadi út 11. Telefon: 15-000

MEV Nyomda 7633 Pécs, 39-es dandár út 19.
Felelős vezető: **Spérczel János**

Megjelenik kéthetenként
Előfizethető a szakszervezeti bizalmi laknál
Előfizetési díj egy évre 36 forint
Ny-623-4

jött a vizes fúrás, sokan továbbra is az egészségtelen szárazfúrás mellett tettük le voksunkat. Az ún. „döglött” szolgákra szerelt fúrógépeket is szívesebben emelgettük, pedig akkor már megvolt a lehetőség, hogy a sűrített levegővel működő „szolgákkal” dolgozhassunk. Később azonban rájöttünk, hogy felesleges és értelmetlen az új, a korszerűbb munkamódszerek ellen hadakozni.

— *Többet ésszel, mint erővel. A későbbiekben munkastílusodban mennyire jutott érvényre ez a közmondás?*

— *Mindig megpróbáltam ésszerűen, körültekintően dolgozni, hiszen a munkaidőt csakis jó szervezéssel lehet teljesen kihasználni. Sok felesleges mozdulatot lehet megspórolni, ha az ember ésszel dolgozik. De hiába szorult ki a vājvég-ről a lapát, hiába van minden gépesítve, az erőre azért ma is szükség van. Hiszen a bányászat jelen pillanatban is nehéz.*

— *Várj csak, mutatok valamit — és előkotor a fiók mélyéről egy megsárgult, szakadozott újságot. Az Uránércbánya Vállalat KISZ-bizottságának Híradója — hirdeti a megfakult felirat, és az első oldalon Mudri József fényképe.*

— *1959-ben jelent meg ez a cikk rólam. Ekkor kaptam a Kiváló bányász kitüntetését. Pontosan most van húsz éve.*

— *Elbúcsúzunk. Miközben az ajtóig kísér, odaszól kislányának.*

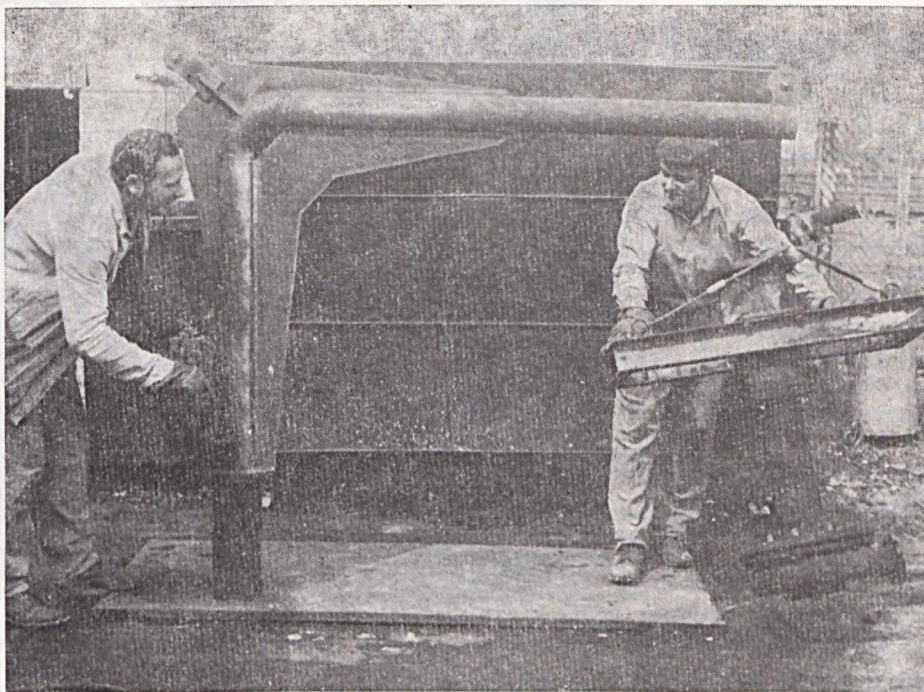
— *Most már játszhat az jelvényekkel, csak nagyon vigyázz rájuk...!*

Strausz Csaba

Szervezettség, jó minőség, határidőben

Az ÉDÜ szocialista brigádjai félidőben

A dr. Münnich Ferenc szocialista brigád két tagja: Tólos Gábor (balról) és Molnár Lajos vertikális szivattyúkiemelő szerkezetet próbálnak ki az ÉDÜ III. üzemegységének lakatosműhelye előtt.

A szocialista munkaverseny-mozgalom a szocializmus magasabb fokán történő építésének hatalmas erőforrása és legszélesebb társadalmi támasza, a munkavégzés minőségileg legmagasabb formája. A

fenti megállapítás helyességét szocialista brigádjaik, üzemünk dolgozói is átértékelték és így a verseny-mozgalomban eltöltött 18 év folyamán komoly eredményeket értünk el. Üzemünk nyolc alkalommal nyerte el az Élüzem, három alkalommal a Szocialista Munka Üzeme, öt alkalommal a Vállalat legjobb üzeme és egy alkalommal a Vállalat kiválommal a Vállalat kiváló üzeme címet. A címek elnyerésében nagy szerepe volt szocialista brigádjaik kiemelkedő munkájának. A tárgyevi féléves értékelések is azt bizonyítják, hogy 43 szocialista brigádunk az év elején vállalt kötelezettségeit zömében időarányosan, becsülettel teljesítette.

Március hónapban a dr. Münnich Ferenc szocialista brigád felhívta az üzem szocialista brigádjait, hogy vegyenek részt a kétéves kongresszusi munkaversenyben és egyben megtette rendkívül jelentős többletvállalásait a XII. pártkongresszus tiszteltetére. Csak egy példa többletvállalásukból: „Az elhasznált berendezések, csövek, alkatrészek közül a még felhasználhatók visszamenetelével, felújításával és újrafelhasználásával 1979-ben 500 ezer forintot, 1980-ban pedig 750 ezer forintot takarítottunk meg”. De tettek vállalat második szakma elcsatolására, a hatékonyabb munkaszervezésre és az exportszállítmányok kifogástalan és időbeni indítására is.

A felhíváshoz valamennyi egységünk egyöntetűen csatlakozott és szocialista brigádjaik is megtették kiegészítő vállalatokat a XII. pártkongresszus méltó megünneplésére. A vállalatok főleg anyagtakarékosságra, a munka hatékonyságának növelésére, védnökség vállalására, jobb munkaszervezésre irányulnak. Vállalataikat időarányosan, kivétel nélkül, maradéktalanul teljesítették. Az aktivi-

tás jellemző szocialista brigádjaik tanulni és élni fejezetekben végzett tevékenységére is. A félév folyamán 7982 óra társadalmi munkaórát végeztek, 22 szocialista brigádunk vesz részt folyamatosan a Munka és művelődés akció rendezvényein, valamennyi szocialista brigádtagunk eredményesen zárta az 1978/79-es oktatási évet, a szervezett politikai oktatás valamelyik formájában. Az első félévben rendezett üzemi vetélkedőkön 253 brigádtagunk bizonyította jó felkészülését.

Valamennyi szocialista brigádunk részt vett — előre meghatározott tematika alapján — szakmai továbbképzésben. Számos brigádunk még rokon szakmában való továbbképzést is szervezett. Brigádjaik többsége országjáró kirándulásokon vett részt, amelyeket minden esetben kulturális szolgáltatással is egybekötöttek.

A sok jól dolgozó szocialista brigád közül a legjobbak az I-es üzemegység: Gamma és Táncsics Mihály; II-es üzemegység: József Attila, Törekvés; III-as üzemegység: Dr. Münnich Ferenc és Kosuth; IV-es üzemegység: Dobi István és az V-ös üzemegységi Winkler Lajos szocialista brigádok.

A fenti kiragadott példák közül is megállapítható, hogy a szocialista munkaverseny már hosszú idő óta szocialista brigádjaik életének szerves részévé vált. Tudatos, magasszintű tevékenységük, aktív közreműködésük a jövőben is a legfőbb biztosítéka üzemünk eredményes tevékenységének. Meghatározó a szerepük abban, hogy sikerüljön az üzemek és ezen keresztül a vállalatnak is az ötödik ötéves tervet eredményesen teljesíteni és a hatodik ötéves tervidőszakot megfelelően megalapozni.

Halász Ernő

A doktornő

Amikor arra kértem dr. Botos Ildikót, a III. sz. bányauzem üzemorvosát, hogy beszéljünk az elmúlt öt esztendőről, nem volt könnyű erre időt szakítani, mert bőven el volt látva munkával. Többen ültek a váróteremben — és a „betegek az első...” Türelmesen vártam, míg befejezi az időn túli rendelést, útnak indítja az NDK-ban készülő fiatal lakatost, felírja a gyógyszerrel az egyik betegnek és tanácsokat ad a panaszos jelentkező dolgozónak. Aztán leül és beszélgetni kezdünk.

— Ötéves üzemorvosi gyakorlat után megvan-e még a kezdeti lelkesedés e munka iránt?

— Lelkesedés nélkül nem lehet ezt a feladatot ellátni. Ez az adottsága vagy megvan az embernek és akkor szívesen végzi a dolgát, vagy nincs meg, akkor viszont más munka után kell nézni, mert nem vagyok alkalmas erre a hivatásra. Bizni az emberekben, ez a legalapvetőbb dolog és segíteni a betegeken!

— Ez a bizalom kölcsönös? És miben nyilvánul meg?

— Tudja, számomra a legmegnyugtatóbb, hogy a rendelőbe nem szorongással, hanem mosolyogva jönnek be az emberek. A másik jó jel, hogy ösztönös a betegek hozzám. Még azt is elmondják, ami nem mindig tartozik rám. És ezt a bizalmat soha nem szabad eljátsznom.

— Mit adott szakmailag az elmúlt fél évtized?

— Jó értelemben változott az üzemorvosi munka megítélése, aminek igazán örülök. Annak viszont már kevésbé, hogy a további szakosodás csak úgy lehetséges, hogy három hónap után Budapestre kell tartózkodni. Sok kolléga — és jómagam is — szívesen vennénk, ha ezt itt, Pécsen lehetne megoldani — mondja, aztán arról beszél, hogy mit sikerült megvalósítani az induláskori elképzelésekből. Évekkel ezelőtt fertőzőbetegségek felmérést végzett a

gombás megbetegedésekről, amely a vártnál kedvezőbb képet mutatott. Ez arra ösztönözte, hogy fokozza a megelőzést és az ilyen típusú betegek kiszűrését, folyamatos kezelését. Ma már elmondható, hogy gombás megbetegedések miatti táppénz csak elvétve fordul elő.

Arra a kérdésemre, hogy mi jelenti, mint üzemorvosnak a legnagyobb problémát, azonnal a rehabilitációt említi.

— Közismert a rehabilitált problémája. Mint üzemorvosnak, hivatalból is sokat kell e témával foglalkoznom. Annak ellenére, hogy e kérdésben rajtunk kívülálló okok miatt eléggé lassú az előrehaladás — hiszen a jelenleginél jobb megoldások kellenének — elmondhatom, hogy az üzem ezzel foglalkozó illetékeseivel együtt mindent elkövetünk a rehabilitáltak ügyeinek megnyugtató le rendezése érdekében. Bizonyára vannak, akik ezt időnként megkérdőjelezzik, de mondhatom, hogy minden esetben a csökkent munkaképességű dolgozó érdekei az elsődlegesek.

Ahogy a témáról beszél, arra enged következtetni, hogy szívügyének tekint az emberek sorsával való törődést. Amikor terveiről, elképzeléseiről kérdezem, a megelőző és gyógyító munka színvonalának javítását említi elsősorban.

— Egyre növekszik az üzem dolgozóinak átlagéletkora, s a nehéz bányamunka miatt egyre gyakrabban adódnak speciális egészségügyi problémák. Erre mindenképpen oda kell figyelni, hogy ne rosszabbodjék a helyzet. Ezért is tartom nagyon fontosnak és elsődlegesnek a megelőzést. Remélhetőleg az általános egészségügyi helyzet javításában segítséget jelent majd, hogy 1980 januárjától egész évben minden turnusra 2-2 mozgásszervi megbetegedésben szenvedő dolgozót küldhetünk Hévízre üdülni — mondja.

Herendi István

Ősi mesterség az asztalos

A műhelyben mindenütt gépek, s mellettük emberek kezelelése, a kárnisz, azaz a díszrész kialakítása. Összeenyvezés, fölpántolás és vasalás következett. A grundolás, a mázolás után a befejező művelet, az üvegezésen volt a sor. Egy hármás ablak esetében ez a munka 13-14 órát igényelt. Ma mindent géppel végzünk, s negyed annyi idő alatt készülünk el.

— Melyik munkára emlékszik szívesebben? A kézire, vagy a gépre?

— Nem is tudom. Gépekkel igazából akkor kezdtem dolgozni, amikor 1962-ben idejöttem az ÉDÜ-be az épületkarbantartó üzemrészhez. Itt minden másként folytatódott a mesterségemben. Könnyebb a munka, de nem olyan szép. Itt is készítenek a szekrényektől kezdve az ajtóig, ablakokig sok mindent, sőt még az építkezésekkor a zsálasba is besegítünk. Ezek a pozdorja lemezek sokat segítenek. Nem kell az anyagot gyalulni, csak ráragasztom a színes lemezt, s már kész is a szekrényoldal. Ez így szép munka nem lehet. Bezzeg, amikor diófából mindent magam munkálva készítettem a hálószoba bútort! Azt meg lehetett nézni.

A gyalupadnál zömök, őszülő hajú ember dolgozik. A megmunkálendő anyagot méri. A padon egy ősi mesterség „címei”, különböző méretű gyaluk, katonásan egymás mellé téve.

— Látja, ezek semmit sem változtak — mondja Lőrincz József asztalosmester, miközben a gyalupadra mutat —, ugyanolyanok, mint amilyenekkel a harmincas években a szakmát tanultam. A nevük azért ma már más, de én úgy szólítom őket, ahogyan annak idején.

— Ezt itt — veszi kezébe egyenként a gyalukat — a rampáng, ma úgy mondják eresztő. Ez meg a sliik, azaz a dupla, azért mert két kése van. A fogasgyalut régen cannak, míg a párkánygyalut szimsznek hívták. Ezek is a mesterség szerszámai — mutat két, keretes fűrészt — a nagyobb a slic, vagyis a daraboló, míg a másik az abszec, azaz a nyakaló.

— Józsi bácsi mit tart a szakmában bekövetkezett legfontosabb változásnak?

— A gépeket fiam. Valamikor mindent kézzel dolgoztunk ki. Nehéz, de gyönyörű munka volt. Az ablakráma-fát, a figlifát kézzel fauszoltuk szét a padlódeszkából, két méter hosszúságú deszkát álló helyzetben, a fűrész lapját befelé fordítva, hosszában fűrészeltük. És mennyi ilyent csináltam? Ma a fauszolást a szalagfűrész végzi. De gépek végzik a többi nehéz munkát is.

— Ablakot valószínűleg ma is készítenek. Mennyi idő alatt készült el akkor egy, és most e munka mit jelent?

— A fauszolás után sliikgyaluvál leszöröztük az anyagot, hogy az abrikotlásra tiszta legyen. Az eresztőgyaluvál egyenesre és vinklibe gyalultunk. Ezután a pontos szélességet behúztuk strájkmodlival. Ma azt mondják páhuzamvonalzóval. Akkor az volt a jó szakember, aki az eresztőgyaluját úgy tudta végigtolni az anyagon, hogy a szíacs nem szakadt meg.

— A forgács.

— Nem, a szíacs. A forgács az, amit a gyalugép vág ki és amit az ácsok munkájuk során lefaragnak az anyagból. Igaz, annak a pontos neve: faragott forgács.

— Amikor az ablak minden anyaga elkészült, jött az összerajzolása, lecsapo-

lása, majd az üveg helyé- nek kezelelése, a kárnisz, azaz a díszrész kialakítása. Összeenyvezés, fölpántolás és vasalás következett. A grundolás, a mázolás után a befejező művelet, az üvegezésen volt a sor. Egy hármás ablak esetében ez a munka 13-14 órát igényelt. Ma mindent géppel végzünk, s negyed annyi idő alatt készülünk el.

— Az azért érdekes — vált témát, megigazítva fején a svájci sapkát —, ma egy szakmunkás, ha munkahelyet változtat azt mondják vándormadár. Az én időmben meg az volt a jó, ha a segéd minél több mesternél megfordult. Segédlevelemmel négy évig jártam én is az ország mestereit, igyekeztem ellesni a szakmai fogásokat. Volt olyan mesterem, aki nem engedte a szekrényeket csapolni, csak szögelni. Más meg ellenkezőleg okoskodott. A szekrény hátulját különösen nem volt szabad szögelni, mondván, attól sima az anyag. A faszög volt a megengedett. Fába fát, adták útravalóul a mesterek.

— Abban az időben az asztalos szakma egyenlő volt az épületlakatos, mázoló és üveges mesterségekkel. Ma ez megannyi tanult szakma. Jó időben az épületmunkákat végeztük, télen meg bútorokat készítettünk. Mindent: szekrényeket, bölcöket, hű, de nagy divat volt az akkor — veti közbe — asztalt, hokedlit, meg még koporsót is. Ma már egyszerűbb munkákat végzek.

Ceruzát vesz elő, s az anyagon bejelöl, a kívánt méretet. Az évtizedek során semmit sem változott, a kalapácsot és a harapófogót felemeli, s egy kis faliszekrénybe a helyükre teszi. Ugyanígy a gyalukat is, sorban egymás után. Csupán egy marad elől. Kézbe veszi, ujját finoman végighúzza a késen, elégedetten bólint, s gyalulni kezd.

Veress T.

A SZERKESZTŐSÉG MUNKÁJÁBÓL

Áldatlan állapotok

Kövágószőlős—Ujtelep lakói örömmel vették tudomásul, hogy a közelmúltban sor került a telep házainak külső tatarozására, a füves területek megóvása érdekében útszéli korlátokat helyeztek el és jelenleg folyik a főútvonal korszerűsítése.

Mindezekben azonban nem sok öröme telik az itt lakóknak, mert a füves területeket rendszeresen felveri a gaz, az utakat senki sem takarítja, azokat ellep a törmelék, az üvegcserep. Lassan már gyermekeinket sem merjük engedni játszani, mert félünk, hogy megsérülnek.

Több alkalommal megkerestük a helyi tanács il-

letékeseit ez ügyben, de érdemleges intézkedés nem történt.

További gondot okoz néhányunknak, hogy nincs korlátozva a településen az állattartás, így az ezzel együtt járó „szagos” következményeket is kénytelenek vagyunk elviselni. Arról nem is szólva, hogy a deszkatalakmányok nyomortelepi képet is mutatnak.

Szeretnénk, ha megváltozna a helyzet e téren, ha az illetékesek kérdéseinkre világos választ adnának. Próbáljuk meg a lakók, a panaszosok közreműködésével szebbé tenni környezetünket!

Baliga Béla

Új színészarcok

A közelmúltban három produkció próbái kezdődtek meg a Pécsi Nemzeti Színházban. Az októberben induló színházi szezonban sok új arcot láthat a pécsi közönség. Az első három színre kerülő darabban valamennyien bemutatkoznak. A társulat nyolc új színművésze közül nem egyet már ismerhetünk filmkeblől és a tv képernyőjéről.

A Kamaraszínházban kerül majd bemutatásra Ibsen: A tenger asszonya című színműve. A női főszerepet Gyöngyössy Katalin alakítja, aki idén szerződött a színházhoz. Partnere, Sinka Károly, a mai erdélyi magyar színművészet kiemelkedő alakja lesz. Ebben a darabban mutatkozik be Frajt Edit, Kováts Krisztina és Bán

János. Mindhárom idén végeztek a Színház és Filmművészeti Főiskolán.

A nagyszínház első bemutatója Shakespeare: A-hogy tetszik című vígjátéka lesz. A sok kacagást ígérő komédiában mutatkozik be a pécsi közönségnek Koszta Gabriella.

Bizonyára sokan nézik majd meg az „operettek operettjét”: a Csárdáskirálynőt. Az előadást két szereposztásban láthatja majd a közönség. Az egyikben Bujdosó Mária játssza Szilviát, a másikban Pusztaszeri Emilia a primadonna. Mindketten a Fővárosi Operettszínházról szerződtek Pécsre. A kitűnő szereposztás és a vendég Kazán István rendezése emlékezetes előadást ígér.

„Umbulda” utóregzés

Meglepett a szókimondó igazság. Volt is álmélkodás, csodálkozás, végül még bosszankodás is, mert mindaz, ami elhangzott, az igazat mondta. Még akkor is, ha emitt amott kissé túlzás volt vélhető.

Ekkor hallottam egy hasonló történetet szavahihe-tő embertől.

A cselekmény „hőse” panaszkodott, hogy kevés a nyugdíja. Maszek kocsmáros volt a jámbor lélek. De van egy fél millió forintot érő háza és saját bevallása szerint körülbelül ugyanennyi megtakarított pénze is.

Amikor megkérdezték tőle, hogy honnan van mindez, azt felelte: szódavizből.

No, ekkor is volt csodálkozás. Miként lehet az 1,50 forintos szódavizből ekkora összeget megtakarítani. Aztán nagyráztán elmondta, hogy nagyon hosszú ideig kellett gürölni. Ha valaki a kocsmájában nagyforccsót kért — 2 deci bor és 1 deci szódavíz — ő bizony 1 deci bort és 2 deci szódavizet adott, de a nagyforccs árát számolta fel. Még azt is hozzátette — nem kis büszkeséggel —, hogy ő bizony küzdött az alkoholizmus ellen, mert aki hozzá „ka-

patosan” állított be, s ha megivott nála néhány nagyforccsót, józanul tért haza.

Hát, így lehet szódavizből ekkora értékeket „szerezni”. Ez is olyan „umbulda” módszer, mint a rádió műsorában elhangzottak.

A Ságvári Endre Művelődési Ház és az Ifjúsági Ház szeptemberi programjából

Ságvári Endre Művelődési Ház

20-án 16 órakor: A vállalatunknál alkalmazott korszerű bányagépek. Előadó: Kovács László gépészeti osztályvezető.

20-án 18 órakor: Szocialista brigád klubest (Kutató-mélytűró üzem). Autós sportfilmek, vetélkedő.

24-én 16 órakor: Kül- és belpolitikai fórum. (Munka és művelődés.) Belépés csak meghívóval. Meghívó igényelhető: szeptember 1-től a művelődési házban és az üzemi szak szervezeti bizottságokon.

24-én 17 órakor: A Munkásszállón: Mit ad Magyarország a világ kultúrájának? TIT előadás.

25-én 18 órakor: Szocialista brigád klubest (II. sz. bányász-üzem). Magyar tájak, városok — vetített képek előadása.

27-én 18 órakor: Szocialista brigád klubest (II. sz. bányász-üzem). Magyar tájak, városok — vetített képek előadása.

Ifjúsági Ház

23-án 18-22 óráig: Jazztárló klub. 18 órakor: Gerry Mulligan találkozása. Tóth Tiha-

Munkásábrázolás, munkásművelődés Fotópályázat

A MÉV párt- és szak-szervezeti bizottsága véd-nökségével, s a Ságvári Endre Művelődési Ház és fotoköre közösen rendezi meg 1979. október 15-én a III. munkásábrázolás — munkásművelődés című fotópályázatát, a vállalat fotózási kedvelő dolgozói és szocialista brigádjai számára.

A pályázat célja: olyan képek, alkotások kiválasztása, melyekkel közelebb kerülünk az eleven termelő munkához és az emberhez — mint legfontosabb témához —, hogy mindezeket a fényképezés eszközeivel hitelesen ábrázolva tovább népszerűsítsük.

Téma. „A” kategória: munkásábrázolás, munkáspórté, munkakép, a fizikai munka szépsége, nehézsége, szocialista brigádok művelődése, szórakozása, közösségi tevékenysége. „B” kategória: kötetlen témakör (városfotó, riport, tájfotó, esemény, gyermekfotó stb.).

Beadható szerzőnként 10 db fekete-fehér 18x24 cm fotó. A képsorozatok egy képnél számíthatnak. A képek hátoldalán kérjük felírni a szerző nevét és üzemét, a kép címét és a kategória jelzését. Beküldési határidő: 1979. október 15. Cím: Ságvári Endre Művelődési Ház fotoköre, 7633 Pécs, Hajnóczy J. u. 41. A képek beadatásakor személyesen is a pályázat napján a helyszínen, 17 óráig.

Zsűrizés 1979. október 15. du. 18 órakor a művelődési ház erre kijelölt termében. A pályamunkákat meghívott szakmai zsűri bírálja el és dönt a díjak odaítéléséről. A zsűrizés nyilvános, minden érdeklődőt szívesen látunk.

Díjazás. A bíráló bizottság mindkét kategóriában több díjat ad ki. Az elfogadott képeket kiállításra mutatjuk be, a díjazott képeket az Ércbányász folyamatosan közli. Bővebb felvilágosítást a 6-321-es telefonon a fotokörvezető ad.

Fanatikus természetjáró

Még mondja valaki, hogy nincs hobbija. Bebizonyítom, hogy van. Kinek a hétvégi telken való munkálkodás, kinek horgászás Orfűn, vagy Pécsi tavon, míg más csak hobbiból utizik esténként, amíg valaki bélyeget gyűjt.

A napokban hallottam, hogy ismerősömnek egyik jó cimborája szenvedélyes természetjáró. Gondoltam: ez igen, ez aztán egészséges szórakozás, a hobbik közül is az értelmesebbek közé tartozik. Márcsak azért is, mert a friss szabad levegőn történik, melyet napjainkban ugyancsak propagálnak a doktorok. Lám, mégiscsak van eredménye az ismeretterjesztő előadásoknak, melyet Buga doktor is tart hol a rádióban, hol megírja újságokban. De okos az ilyen ember, aki megfogadja a jó szót, az okos tanácsot.

Amint ezen morfondíroztam, az én ismerősöm szája szögletében mintha egy kis mosolyt vettem volna észre. Nem sokat tulajdonítottam e rejtélyes mosolynak, ezért megkérdeztem, miben nyilvánul meg cimborájának szenvedélyes természetjárása, amit menten meg is magyarázott.

— Hát abban, hogy naponta kiáll garázsából, szép, fényesen tartott autójával, aztán kimegy vele a város végére, s ott megáll egy mellékúton.

— Onnan tesz ugye a természet lágy ölén jótékony hatású sétákat, gyönyörködve fáknak, virágokban, madarak énekében.

— A, dehogy. Nem tesz mást, csak kétszer-háromszor körbejárja autóját, aztán hazagurul vele. Ennyiből áll az ő természetjárása!

Kiss József

Művelődjünk, Szórakozzunk

mér előadása. Gerry Mulligan a baritonszaxofon legnagyobb művésze, a modern jazz napjainkban is népszerű alakja. Jelentős érdemei vannak a cooljazz kialakításában és az új stílus kibontakoztatásában. Az előadás Mulligan legtermékenyebb időszakából, az 50-es évek híres felvételeiből ad áttekintést. Olyan nagyságokat hallgathatunk Mulligan oldalán mint Bob Brookmeyer, Thelonious Monk, Johnny Hodges, Ben Webster, Stan Getz és Art Farmer.

19 órakor: Kedvenc lemezeim. Blües felvételeket mutat be Kovács Attila.

20 órakor: Kamarakonzert. Vendég: Vajda Sándor triója. Jazzkaleidoszkóp. Házigazda: Simon Géza Gábor.

Jegyek naponta 15-20 óra között az III. pénztárban válthatók. 20 forintos áron.

25-én 19 órakor: Jazzhangverseny. A Kőszegi együttes

Brazília közelebbről

(1.)

Vállalatunk mintegy százezer dollár értékű nukleáris műszert adott el Braziliának. A műszereket a Kísérleti kutatási és automatizálási üzem készítette és a METRIMPEX Külkereskedelmi Vállalat forgalmazta. A szerződés szerint a MÉV-nek kellett gondoskodnia a műszerek üzembehelyezéséről, a kezelők betanításáról, műszaki-tudományos tanácsadásról. Megbízták a feladat ellátásával, így április 18-án elindulhattam a hosszú útra. Az indulást megelőzően igyekeztem előzetesen tájékozódni az országról. Nagyon kevés információt találtam, de azért felkészülve „mindenre”, április 18-án elindultam a háromhetes útra.

Párizsban a VARIG, a brazil légitársaság vett karjaiba. Beszállás előtt precíz motozás, korszerű és hagyományos módszerekkel, s máris csodálhattam a 15 méter magas, 60 méter hosszú repülőgépet, amelynek törzse 6,5 méter átmérőjű. A hosszú úton duruzsoló motorok mellett elalszunk, de a gép szálguld a 14 óras éjszakában. Időzérőnkem megzavarodik, órátam öt órával kell visszaillesztani. Sötétség van Rióban is, mikor a gépen elfogyasztott első brazil kávé (forró, erős és mézédés) után leszállunk. Kisebb imbolyogva, igen fáradtan, várakozás, egy kisebb gépre átszállva, irány Sao Paulo. Szinte a házak tetőjén, a város közepén száll le a Boeing 727, megcsap a trópusi hőség és a szokatlan zaj. Kiméletlen vámvizsgálat egy órán át, végül kiléphetek brazil földre, Sao Paulo utcáira.

Szálguldó autók között lavírozó taxival irány a külkereskedelmi képviselő. Bemutatkozás után munkamegbeszélés, megjelen a Siemens cég képviselője is (ők végzik majd műszereink szervizét). Fia-tal mérnök, megbeszélésem vele milyen műszerekre és

eszközökre lesz szükség Florianopolisban, az egyetemen, innen három órára. Délután végre szálloda, ahol pihenhetek.

Este kirakatnézés, az idő kellemesebb, de meleg és párás. Bizony nem olcsó semmi; egy meleg vacsora a fél napidíjat elviszi. A tízmillió város elnéptelenedik este, mindenki hazamegy, akinek van lakása. A közbiztonság nem a legjobb, a pénzszerzés egyik módja, a rablás, mindennapos.

A kirendeltségben szinte egész nap dolgoztunk, késő délután (bel)városnézés volt. Rendőrségi jelentkezés, a vámosoktól műszervisszaszerzés. Tempó a hivatalokban: akár egy délelőtt sorba lehet állni, mire csurmovízesen odaérek az ügyintézőhöz, aki nagy úr! Repülőjegy intézés után egy kellemes program, a vasárnapi piacon kóborolni.

Április 22-én elhagytuk Sao Paulot, egy Boeing 737 géppel, s végre megláttam az Atlanti óceánt. A gép a part mentén repült, így a másik oldalon kinézve az őserdőt láttam. Hatalmas erdők, ezek a fák jelenleg a föld oxigénszükségletének felét állítják elő. Curitiba városba (1,5 millió) egy megállás, és már Florianopolis közeledett. Ez szigeten fekszik, neve Santa Catarina. A város lakosainak száma 200 ezer. A nyelv itt is portugál, mint ahogy Brazília jó részén, kivéve kisebb indián településeket. Sok templom jelzi a katolikus vallás elterjedtségét. Modern, szép szálloda a FLOPH, itt lakom.

A világ megfordul, egy szem alma 10 forint, egy banán 50 fillér. Ezideig nem beszéltünk pénzről, a neve cruzeiró, átszámítva 1,20 forintot ér. Holnap már kevesebbet, ugyanis az inflációs ráta 25 százalékos, évente! Néhány ár: leves 40-50 cr, marhasült krumplival (nemzeti eledel) 150 cr, Practica gép 15000 cr, handlemez 200 cr, kenyér (íze, anyaga más mint itthon) 10 cr, cipő 500-3000 cr. Ami import, végtelenül drága, de mint látható, tulajdonképpen nem olcsó semmi. Vegyük figyelembe, hogy most küzdenek a 2000 cr minimálbértért! Persze sokan jól élnek, azok is, akik iskoláztak, de az iskola pénzbe kerül! Így, aki szegény, szegény is marad. Ugyan e városban láttam a legkevesebb szegény embert, de itt mondom el, megdöbbentő a nyomor! Elképzelni sem tudjuk azokat a „lakóházakat”, ahol — főleg színesbőrűek — laknak. A felhőkarcolók az egyik oldalon, az utca túloldalára viszont már nem merünk átmenni, olcsó az emberélet.

A florianopolisi egyetem húsz perc autótól a városközponttól. Nagy területen, földszintes, szellős, lapos fehér blokkrendszer, fehér falai világitanak az erős napfényben. A fizika, elektrotechnika és a nukleáris medicina tanszékek voltak a munkahelyek. Fialat, jólképzett oktatógárda kezeli a műszereinket, angolul mindenki tud, ha mást nem, néhány szót.

Várhegyi István

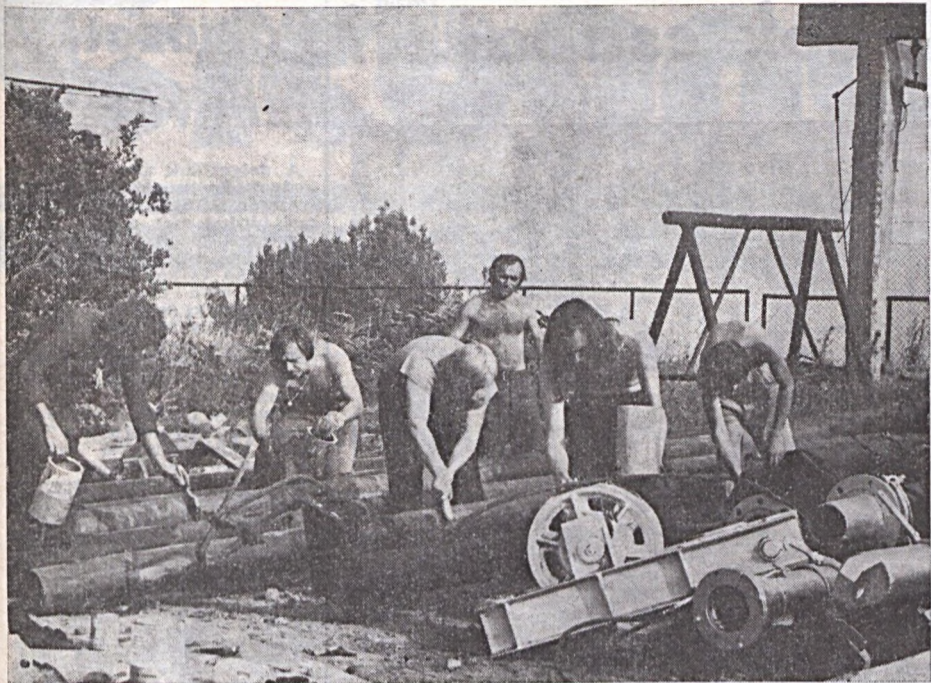
Pécsi Stúdiója német nyelvű szekelőjének munkatársa, Wolfart János, a Magyar Televízió Pécsi Közveti Stúdiójának munkatársa. Melegkönyvát a MILAN falatozó szolgáltatta. Belépődíj: 15 forint.

III galéria. 15-től október 5-ig: A Képzőművészeti Világnap alkalmából meghívott képzőművészek sárkányrajzai. A kiállítás megtekinthető naponta 14-22 óráig.

III mozi. 16-án 14 órakor: Vágt a völgyben (szovjet); 16 órakor: Pokoli torony I-II. (USA, 50 százalékkal felemelt helyár). 23-án 14 órakor: Az én tengerestevőm (olasz); 16 órakor: Rocky (USA). 30-án 14 órakor: Hatholdas rózsakert (magyar); 16 órakor: Méreggel (NSZK, 20 százalékkal felemelt helyár).

Ifjúsági Park

16-án: Sváb nap. 17-én: Király discó. 19-én: Tuczal discó. 20-án: Király discó. 21-én: Tuczal discó. 20 órától: Amatőr együttesek pódiuma. Bemutatkozás a MINARET együttes. Belépődíj: 20 forint. 22-én: Tuczal discó. 23-án: Brunner discó. 24-én: Király discó. 26-án: Tuczal discó. 27-én: Király discó. 28-án: Tuczal discó. 29-én: Tuczal discó. 30-án: Brunner discó.

A Kutató-mélyfúró üzemből társadalmi munkában végzik el a fúrótoronyok korrozívvédelmét. Képünkön a KISZ-tagok műszak után a szétszerelt IF-2 háromlábú ferde tornyot festik. Egyed Imre felvétele

VENDÉGEINK VOLTAK

Üzbég Komszomol küldöttség látogatott az „Express” utazási iroda szervezésében városunkba. A IV. sz. bányauzem Korvin Otto KISZ-szervezete a magyarhertelei pihenőtelepen látta vendégül szovjet barátainkat augusztus 24-én. A baráti beszélgetés során Solty László, a KISZ-vezetőség titkára tartott tájékoztatót az üzem gazdasági és mozgalmi tevékenységéről. Szép ajándéktárgyakat nyújtottak át egymásnak a szovjet és magyar fiatalok. Vendégeink a szombati napon városnézésen vettek részt, melyen elkísérték őket az üzem KISZ-fiataljai.

Csöndör László

A probléma megoldásra vár

Új dolgozók jönnek, mennek

A IV. sz. bányauzemben az első félév folyamán 95 dolgozót vettek fel, de ugyanakkor 121-en megszüntették munkaviszonyukat. Közülük is 29 olyan dolgozó volt, aki csak néhány hetet, vagy hónapot töltött itt. Szóval nagy a fluktuáció. Ez jellemző a többi üzemünkre is. Sok fiatal — ahogy ők mondják — a „nagy dohány” csábítja, de hogy azért komoly munkát is elvárunk tőlük, már nem méltányolják.

— Itt nem lehet lógni, itt dolgozni kell — állapítják meg fanyar képpel és odébbállnak. E probléma árnyékos és napos oldalát kutató beszélgettem néhány új dolgozóval.

Sólyom Béla éppen a vajúgást írta, mikor fellekerestem, s nem örült, hogy feltartom.

— Ezelőtt a MAHART-nál voltam hajógépező. Nehéz volt megszokni a hajó után a bányát, a sötétséget.

— Hogyan fogadott az itteni kollektíva?

— Első nap rögtön a kezembe nyomták a fúrógépet, de nem kiszúrásból. Azt akarták, hogy azonnal ismerjem meg a nehéz fizikai munkát. Sokat bíztattak, foglalkoztak velem. Nem hagyták, hogy elkeseredjek, így sikerült „átvésszelnem” a kritikus napokat. Most már megy minden, mint a karikacsapás.

Bizderi József nyolc évig a Pécsi Temetkezési Vállalatnál volt szíró.

— Nem félsz, hogy baleset érhet?

— Nem félek. Nagy itt a fegyelem és nagyon vigyáz mindenki a másikkal. Engem is állandóan figyelmeztetnek, ha nem veszem észre, hogy megvált „lap” alatt állok. És, ha az ember betartja a biztonsági előírásokat, nem lehet baj.

— Mennyire jellemző

még a bányánál, hogy kiszűrnak az új dolgozóval? — Hallottam már olyant, hogy elküldték az új fiút kanyarkulcsért, de erre nálam nem került sor.

— 1968-tól a III. sz. bányauzemben voltam mozdonyvezető, majd a vasútra mentem dolgozni — mondja Pölöskei Miklós. — Ott azonban 10—13 órából állt a munkaidő és a fizetés ehhez képest aránytalanul kevés volt.

— A jobb anyagi lehetőség vonzott újra a bányához?

— Igen. Hozzászoktam a sok pénzhez... Meg aztán rájöttem: nem lehet ugrálni ide-oda. Másról is dolgozni kell, de nem mindegy, hogy mennyi pénzért.

Dócs László 1976-ban kezdte a bányászatot Komlón, az Aknamélyítő Vállalatnál.

— Családi okok miatt jöttem Pécsre. Megkedveltem ezt a várost, szeretnék itt letelepedni. A bányája is nagyon a szívemhez nőtt.

— Mit lehet megszeretni a bányában?

— A bányában a közösség sokkal erősebb, mint más munkahelyen. Talán az elszigeteltség, az egymásrautaltság miatt van ez. Számomra mindig izgalmas volt nagy mélységben dolgozni.

— Ha a te feladatod lenne, hogy toborznál új dolgozókat?

— Elmondanám, hogy érdemes idejönni, mert jól lehet keresni. Ötéves szerződés aláírása esetén katonai felmentést adnak és lakást is hamarabb lehet itt kapni, mint más vállalatnál.

Burda Sándor 19 éves, vékonydongájú fiatalember. Vajúgást dolgozik.

— Fizikai erő kell ehhez a munkához, vagy akaraterő?

— Bennem inkább az akaraterő dominál. De úgy vagyok ezzel, ha már rászántam magam, hogy idejövök, akkor itt is maradok. Még akkor is, ha szokatlanok a körülmények. A munkatársak már az első munkahelyemen, a 20-as csapatban is nagyon rendesek voltak velem. Többször mondták, ha elfáradtam, nyugodtan üljek le egy kicsit kifújni magam.

Tóth Antal 23 éves. Kisé ideges lesz, amikor megkérdezem tőle, miért számol le két hónap után.

— Egyáltalán nem jól éreztem itt magam. Már az első nap elvárták volna, hogy úgy dolgozzak, mint egy tíz éve itt dolgozó. Ha nem ment a munka kigúnyoltak. Nemcsak rajtam múlt, hogy most elmegegyek.

— Beszélte erről valakinek?

— Kinek...? Egyébként is: van már 13 bumlim. Ha akarnák sem maradhatnák.

A panasz nem általános, de mégis előbukkanó jelenség és ezért sürgősen fel kell figyelni rá!

Strausz Csaba

A létrán utazva

Az épülő légaknánál

Az V-ös üzemi légaknánál érdekes kép fogadja az érkezőt. A szabadban mindenütt hatalmas vitláknak és szállítógépek terebélyesednek a betonlapokon. Közöttük emberek dolgoznak, végzik a mechanikai és villamos szerelést. Egyedül a keleti vitlacsoport felett meredeznek felfelé a téglaszínűre festett, majdani épület vasváza. A látványnak sem utolsó a járnagyártmányú KATO autódaru emeli helyükre a súlyos épületvázakat. Az építési terület közepén kiemelkedik az aknatorony még félig kész hatalmas vastraverze. A Gép- és Felvonószervező Vállalat végzi ennek szerelését a délelőtti műszakban. Az aknamélyítők sem tétlenkednek. A délutáni és éjszakai órákban végzik az előakna mélyítését, huszonegy méter mélységben. A betongyár építése is folyamatban van, bár a két betonsziló még üresen áll az erdei tisztáson.

A külszíni munkák közül elsődlegesen a toronyszerelésnek kell mielőbb elkészülnie — mondja Buzási László műszaki ellenőr —, hogy teljes erővel megindulhasson a mélyítés. Így érhetik el az aknamélyítők az ez évre kitűzött 40 méteres aknamélységet.

De menjünk az aknához, s ereszkedjünk le a talpra — invitál egy különös utazásra.

Az öt és fél méter széles akna szája egyelőre még vastag padlókkal és fagerendákkal van beácsolva. A közepén vagy kétméterszer kétméteres csapóajtó nyitva. Korlát nincs, az itt dolgozók nem ismerik azt a szót, hogy szédülni. Meghát feleslegesen nem is mászkálnak az akna szélénél. Óvatosan közel megyek, s letekintek a mélybe. A huszonegy

méter, fogódzó hiányában roppant mélynek bizonyul. Lent az emberek parányinak tűnnek, de a fúrókalapácsok dübörgése olyan, mintha mellettünk zakatolnának. Egy drótkötél az aknában finoman surrogni kezd.

— Jön értünk a menekülő létra; menjünk elé — mondja a műszaki ellenőr.

Ezzel a deszkaácsolat kisnyílásán át eltűnik a szemem elől. Visszakozásról itt már szó sem lehet, utána ereszkedem. Az aknában vagyunk, jól lehet egy beugróban várakozva ama bizonyos létrára. Aztán megérkezik. Ott függ előtűnk, egy szál kötélre erősítve, egy három méter hosszúságú vaslétra. Először kísérőm ragadja meg, s lejjebb mászik rajta. Erős szívdobogással ugyan, de behajlok az aknába, majd rálépek a létrára. A létra aztán lassan ereszkedni kezd lefelé. Az artisták jutnak az eszembe. A trapézra őket is így húzzák fel, majd eresztik vissza. Igaz, az a létra krómozott, bár ami azt illeti, erről a rozsdáról is nagyot lehetne pottyanni. A másodpercek óráknak tűnnek. Hol felfelé nézek a kéklő égboltra — ki tudja látom-e még —, hol meg lefelé a vajúrókra, hogy esetleg elkaphat-e? Gondolataim feleslegesek, mert a létra finoman landol a talpon. Kíváncsian és jóleső érzéssel tapogatom körbe a szűrőkészlete földet. Pár méterrel felettünk a betonozó sablon függ négy drótkötélen. A talp közepén nagy halom kitermelt föld vár elszállításra. A műszaki ellenőr megbeszélve a vajúrókkal a legfontosabbakat, a létra felé int, hogy mehetünk. Felfelé menet kénytelen vagyok megállapítani, ez az utazási mód nem mazsolának való.

Veress Tamás

Rendkívüli esemény

Riadókészültség

Amikor e sorok megjelennek már múltidőben beszélhetünk arról a rendkívüli eseményről, mely a II. üzem szellőztetését a múlt hónap végén megzavarta. De mi is történt voltaképpen?

— A depresszió visszajelző csökkenést mutatott az ellenőrző állomáson reggel 8,35-kor. Az ügyeletes a helyszínre ment megnézni az okát, s ettől kezdve riadókészültségben voltunk — kezdte a tájékoztatást a rendkívüli eseményről Harangozó Mihály főmérnök-helyettes, miközben a Szolgáltató üzem főműhelye felé mentünk.

A főműhelyben igazi nagyüzem volt, s a II. üzem N-i főszellőztetőgép állórészének javításával szorgoskodtak az emberek.

— A meghibásodást a csapágytartóbak elmozdulása okozta. Az állórészhez hegesztéssel rögzített csapágytartóbak hegesztése felengedett, s az egész forgórész keresztbe fordult, letördelte a terelőlapotokat és kissé deformálta az egész állórészt — mutatta a testes hegesztést, s a sérülés nyomait a főmérnök-helyettes. A forgórész, melyet már egy másik műhelyben szemléltünk, siralmas képet mutatott. A ventilátor egyik lapátsorát teljesen ledarálta, a másik sort megcsontolta az állórészrel való találkozás. Ezt is teljesen fel kell újítani, szerencse, hogy a motornak nem történt baja.

— Mikorra várható az üzembehelyezés?

— A főműhelyben egy csoport teljesen erre a munkára állt rá. Számításaink szerint 10—12 napra van szükségünk, hisz teljesen fel kell újítani az egész berendezést. Persze, minden igyekezettel azon leszünk, hogy ezt az időt is csökkentjük — fejezte be tájékoztatását Harangozó Mihály.

Dr. Tisza István főmérnök telefonján is mérhető volt, hogy rendkívüli esemény történt. Sok infor-

mációt, jelentést, utasítást továbbított, mert ideiglenes szellőztetéssel kellett biztosítani a termelés zavartalanosságát. Valamivel gondtalanabban beszélt már a rendkívüli eseményről, s a kétszer huszonegy órától a főmérnök.

— A keleti és nyugati bányamező telephelyi aránya 50 százalékos és az N-i főszellőztető meghibásodása e bányamező telephelyi problémáját jelentette. A Szolgáltató üzemtől kapott visszajelzés után ideiglenes szellőztetési telep kiépítését kezdtük meg. A villamos részleg és a szellőztetési csoport három műszakban dolgozott; 700 fm kábelt fektettek, gátat építettek és 10 db SZVM-6-os ventilátort kapcsoltak be az N-i bányamező szellőztetési rendszerébe. Így 2500 köbméter/perc levegőt tudunk biztosítani, s ez a normális telepítéshez elegendő.

Kukai András

Ez is egy ésszerű újítás, melyet az EDU ventilátor házában szereltek fel a szűrőkeretek könnyebb mozgathatósága céljából. A berendezés Böngyik Péter és Kramasza Sándor újítása. Képiükön Böngyik Péter, Keller Gábor felvétele

Sport

Égi lovasok

Az év utolsó versenye előtt látogattunk ki a pogányi repülőtérre a pécsi MHSZ ejtőernyős szakosztályához. Már hagyományra vált, hogy Bács-Kiskun, Győr-Sopron, Fejér és Baranya megye ejtőernyősei minden esztendőben közös edzőtáborozásokon vesznek részt. A négy szakosztály összefogásával lehetővé vált, hogy kitűnő feltételek között készülhessenek fel a sportolók a versenyekre.

A parancsnoki épülettől pár száz méterre, a repülőtér fűzöld tengerében, rikítóan sárga szélzsák dagad. Tövében, népes csoport. Nem messze tőlük egy AN-2-es repülőgép éppen a starthely felé gördül. Elindulok feljűk. Még félúton sem járok, amikor a gép közvetlenül fölöttem elhúz. Ahogy közelebb érek, már látszanak a sorban egymás mellé fektetett ponyvák és kicsit odébb egy 10 méter átmérőjű kör, homokkal vastagon felszórva. Az ejtőernyősök kisebb csapatokba verődve beszélgetnek, vagy várakozásteli arccal kémlelik az eget. A repülőgép hamarosan eléri a megadott magasságot. Elég erős a szél és ma még senki sem ugrott. A sok színes melegítő sportoló között egyetlen „civil” van. Egervári József, az MHSZ Baranya megyei vezetőségének eljőernyős főelőadója. Vannak vagy nyolcvan, de ő mindenkit a keresztnevével szólít. Derűs, jókedvű és talán ő látszik a legnyugodtabbnak is. Amíg a gépmadár eléri a kívánt magasságot, a szakosztály életéről beszél.

Jelenleg a Bács-Kiskun, Győr-Sopron és Fejér megyeiekkel közös edzőtáborozást tartunk. Sajnos idén már az utolsó. Ósztól tavaszig tornateremben készülünk és ez idő alatt képezzük ki az újoncokat. Az idén harminc fiatal kezd majd meg a felkészülést, hogy aztán tavasszal — ha a vizsgákon megfelel — már gépből ugorhasson.

Közben az AN-2-es a repülőtér fölé ért. Az arcokon feszült várakozás.

— Most dobják ki a célzsalagokat — mondja Egervári József. A gépben így állapítják meg a szél irányát és erősségét. A pilóta Harai Imre, aki különben a repülőtér parancsnoka. Most egy kört tesz a géppel és jönnek a beugrók. Ők hagyják el először az AN-2-est. Attól függően, hogy hol érnek földet, korrigálni lehet a kiugrás helyét. Közben mögöttünk hangos névsorolvasás. Tizenketten kezdenek felszállni. Ők ugranak a következő felszállásnál. A gép a megadott helyre ér. Három apró pont válik ki belőle. Aztán hirtelen egy-egy csíkot húznak maguk mögött, ami egy másodperc alatt zöldesszürke gombává puffed. Ők a beugrók. A gép öt köröz fölöttünk. Állandóan érkezik valaki az „égből”. Egy piros-fehér-kék csíkos ernyőt és gazdáját sodorja túl a szél a célkörön. Ugy harminc-negyven méter magasan egyszerre csak megfordul és akár egy sárkányrepülő, széllal szem-

ben ereszkedik lefelé. Nagy ujjongás közepette a célkereszt közepén ér földet.

— Nem adom meg! Nem adom meg, mert húsz méteren fordultál — csipkelődik valaki.

Közben valamennyien sikeresen földet értek. Hosszú ponyvákön hajtogatják az ernyőket. Az ernyőkön nem maradhat egy ránc sem. Mire a repülőgép földet ér, valamennyien elkészülnek. A második csapat névsorát olvassák. Egysoros vonalban állnak fel. Rövid eligazítás, majd beszállnak a gépbe. Többségük egészen fiatal. Arcukon az izgalomnak semmi nyoma. Hogy félnek-e? Nem tudom. De fölösleges lenne megkérdezni, hiszen az ejtőernyőzés a bátor emberek sportja.

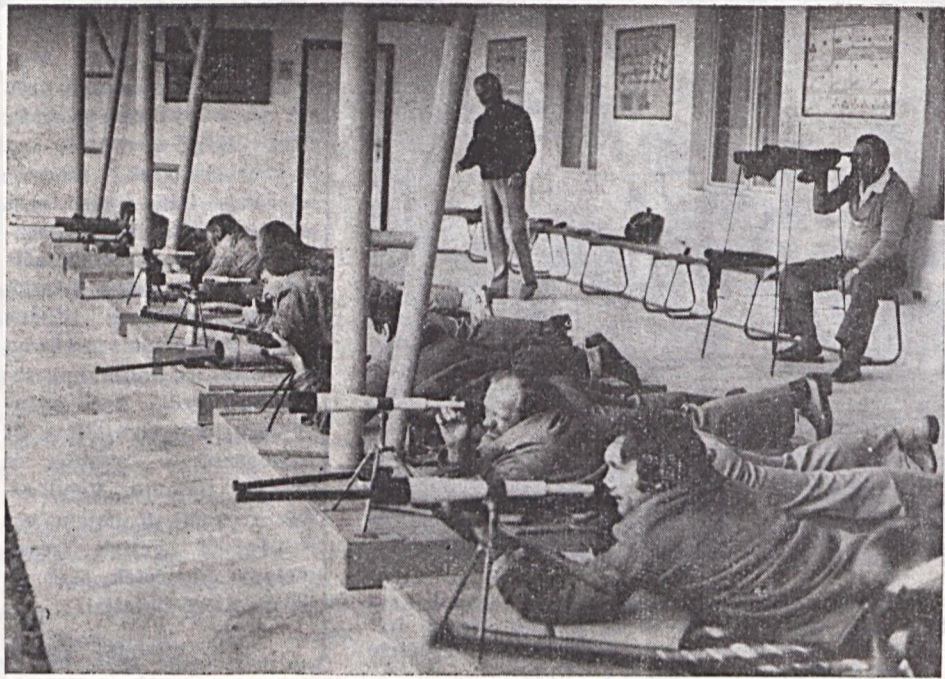
Sajtótájékoztató a PMSC-nél Folyamatosan épül a déli lelátó

Sajtótájékoztatót tartott a Pécsi MSC az újmeccsek-aljai sporttelepén. Elsőnek Szócs János, az NB I-es labdarúgó-csapat vezető edzője ismertette az elmúlt bajnokság eredményeit, majd részletesen beszámolt az új bajnokság előkészületeiről.

Az átigazolással kapcsolatban elmondta, hogy a szakosztály legfőbb célkitűzése egy kapus és balszélső átigazolása volt. Az első időszakban ez nem sikerült, különösen meglepő — mondta a vezető edző —, hogy az NB II-es mezőnyben nem találtak megfelelő balszélsőt, akit kiszemeltek már korábban, az nem jött el. Végül is Kiss Sándornak az Újpesti Dózsába való távozása legalább a kapusgondot megoldotta és részben a középcsatár kérdését is, helyette Bodnár és Kerekes erősíti a csapatot. Fialatok közül Vígh, Réfi és Róth is pályázik a csapatba kerülésbe. A bajnokság mellett szeretnék igen eredményesen szerepelni az MNK-ban, s minél tovább eljutni...

Baracs Ferenc ügyvezető elnök az újmeccsek-aljai pályakorszerűsítéséről adott tájékoztatást. Beszámolt arról, hogy az öltözők felújítása, az épületek külső tatarozása, a gyepszönyeg cseréje befejeződött. Sajnálatos állapotban van, hogy a kitűzött határidőre a pálya déli lelátója technikai okok miatt nem ké-

Hová tűnt a sok csapat...?

Lőállásban a férfiak.

Csöndör László felvétele

Rendhagyó a vállalatnál, hogy a lövészek teljes létszámában vesznek részt a versenyeken. Mindig jó érzés csupaszív sportolót látni a lőállásokban. Ugy igaz, a verseny, ha kiélezett a küzdelem. Ehhez viszont szükséges a létszám is. Sajnos az utóbbival baj van. A 29. bányásznapi tiszteletére rendezett versenyen igen gyér volt a résztvevő

csapatok száma. A rendező IV. üzem erről nem tehet, de joggal okolhatók a távolmaradottak. Szinte példa nélkül álló eset, hogy a női csapatversenyről egyszerre három élvonalbeli üzem hiányozzon. Most megtörtént. Vajon miért maradt távol a többszörös bajnok II. üzem, vagy az utóbbi időben jó eredményeket elérő III. üzem, és mi történhetett a Kísérleti kutató együttesével? Mi okozhatta a III. üzem férfi csapatának távolmaradását? Függetlenül a versenyformától, úgy érezzük, egyes MHSZ kluboknál vagy a vezetésben, vagy a versenyzők szemléletében, esetleg hozzáállásában történhettek kisebb-nagyobb változások.

A bányásznapi tiszteletére rendezett verseny ennek ellenére hangulatosa, izgalmas, bővelkedő volt. Meglepetés született a női egyéni versenyben. A biztos esélyes Vortmanné (ÉDÜ) vereséget szenvedett az egyre jobb eredményeket elérő Jozipovicsnétól, és kellemes meglepetés Tóthné — ÉDÜ — harma-

dik helye. Csapatversenyben az édüsök ezúttal is biztosan győztek.

Nem volt ilyen sima a IV. üzem férfi csapatának az első hely megszerzése az ÉDÜ előtt. Egyéniben Szigeti — ÉDÜ — bizonyult a legeredményesebbnek Szabó Gy. — IV. üzem — előtt.

A pisztoly csapat- és egyéni küzdelemben ezúttal is ÉDÜ siker született.

Eredmények: női csapatverseny 1. ÉDÜ 481 kör; 2. Szolgáltató 443 kör; 3. Kutató-mélyfúró 415 kör. Egyéni: 1. Jozipovicsné 179 kör (Szolgáltató), 2. Vortmanné 178 kör (ÉDÜ), 3. Tóthné 160 kör (ÉDÜ).

Férfi csapat: 1. IV. üzem 540 kör; 2. ÉDÜ 532 kör; 3. II. üzem 521 kör. Egyéni: 1. Szigeti 188 kör (ÉDÜ), 2. Szabó Gy. 186 kör (IV. üzem), 3. Járó B. 180 kör (II. üzem).

Pisztoly csapat: 1. ÉDÜ 531 kör; 2. II. üzem 478 kör; 3. III. üzem 472 kör. Egyéni: 1. Sáfrány 183 kör (ÉDÜ), 2. Tari 178 kör (ÉDÜ), 3. Jillek 177 kör (Szolgáltató).

K.—M.

Szeptember 15–16-án

„Forma 1”-esek országos bajnoksága Újmeccsek-alján

A látogató nem is hinné, hogy az ország egyik legmodernebb modellezőpályáján még mindig lehet újítani, sőt, pályavaatásról beszélni. Pedig így van. Az Ércbányász Modellező Klub szeptember 15–16-án pályavaató ünnepséggel rendezte meg a Forma 1-esek első országos bajnokságát Újmeccsek-alján. A rádiós autóverseny máris nagy érdeklődést vált ki, nemcsak a szakemberek, hanem a nézők körében is. Valóban az egyik leglátványosabb, legérdekesebb verseny a Forma 1-es kis autók döntője. A nagy autók kicsinyített mása 183 méter, speciálisan elkészített, négy kanyarral ellátott pályán elérik a 90–100 kilométeres sebességet. Ehhez még hozzá tartozik, hogy a versenyszabályzat megegyezik a nagy világvérsenyek szabályaival. Erdemes lesz megtekinteni

14-én a kötelező edzési futamokat. Ennek döntő szerepe van, mivel a kocsik a teljesítményük alapján sorolnak be a szombati és vasárnapi futamokra. Előzetes jelentkezés alapján több mint 30 kocsi áll rajthoz. Természetesen ott lesznek az Ércbányász versenyzői is e kétnapos küzdelemben. Ami az Ércbányászok esélyét illeti, ez a klub presztízse, a kiváló minőségű pályán, eredményes hazai szereplésben reménykednek, tegyük hozzá, teljes joggal!

A repülőmodellezők 23 versenyen szerepeltek, ebből négy alkalommal nemzetközi versenyen. Legnagyobb versenyük a XII. Mecsek Kupa volt, amelyen igen eredményesen szerepeltek. A legeredményesebb szereplés az ifjúságiak nevéhez fűződik, akik a klub történetében most először nyertek a

ranyérmet az országos bajnokságon. Ezzel megtört a jég és megnyílt az út az újabb hírnév felé.

A hajómodellezők nevéhez nem fűződik égbekiáltó esemény. Eddig 16 versenyen vettek részt és egy alkalommal pedig nemzetközi versenyen álltak rajthoz. Hazai versenyzésüket érmes utak követik. Az országos bajnokságon három arany-, egy ezüst- és kettő bronzéremmel járultak hozzá a klub pontjainak gyarapításához. S még ami igen öröndetes, hogy a többi versenyen is értek el dobogós helyezéseket. Az év hátralevő részében a körrepülősök NSZK-ban, a szabadon repülősök Jugoszláviában szerepelnek. Ezenkívül mindhárom szakosztály versenyzői indulnak még a hazai versenyeken, melyből kiemelkedik a Nyírség Kupabajnokság. Kovács Miklós

Pályázati felhívás!

A dolgozóink által ismert és kedvelt En munkám című pályázatot HOBBI pályázat címmel hirdeti meg a MEV szak-szervezeti bizottsága.

Az emberek sokféle hasznos, szép és sok esetben művészi értékű tárgyat készítenek, ezért a pályázat témáját nem határozzuk meg, lehet bármilyen kézimunka, játék, használati tárgy, képzőművészeti alkotás.

Pályázhat minden MEV dolgozó és családtagja. A legjobb pályamunkákat értékes jutalomban részesítjük. Beadási határidő: 1979. szeptember 28-ig a Pince klubban. A pályamunkák a Pince Klub kiállító termében október 1–16-ig tekinthetők meg.

Bányásznapi labdarúgó villámtorna

A hagyományoknak megfelelően minden bányásznapi rendezel meg a bányásznapi villámtornát. Az idén a Szolgáltató üzem KISZ-szervezete rendezésében folytak a mérkőzések. Öt üzem csapata két napon keresztül mérkőzött a vándorserlegért. Végül is a Szolgáltató üzem föld alatti szállítási KISZ-alapszervezetének csapata lett az első. A csapat ezzel megvédte a tavaly megszerzett kupát.

Második lett a III. üzem, 3. a Kísérleti kutató üzem csapata. A legeredményesebb játékos Kingi József (III. üzem) volt, aki a torna gólkirálya lett. A győztesek értékes sportfelszereléseket kaptak tiszteletdíjjal.

Hegyi József

HÍREK

A II. ÜZEMEN is lezajlott a vándorserlegért. Az előselejtezés után — melyen 40 fiatal vett részt — augusztus 23., illetve 25-én a 15 legjobb versenyzőt a helyezésekért. A legjobbnak Majorosi György, Hoffmann Miklós, Pokorádi Gábor, Kovács László, Magyar Mihály és Siska József vájások bizonyultak.

***

FELESLEGES TÁRGYAK ÉRTÉKESÍTÉSE

A Munkásszállón feleslegesé vált tárgyak eladását szeptember 27–28-án 8–14 óra között tartjuk a munkásszálló B épület alagsorában.

Ertékesítésre kerülnek: heverők, asztalok, székek, szekrények, szőnyegek, takarók, paplanok, melyek részletes felsorolása és egységárai az üzemi fallújságokon megtekinthetők.

A megvásárolt tárgyak árát a helyszínen kell befizetni és azonnal el kell szállítani.

Felhívjuk dolgozóink figyelmét, hogy a vásárláshoz a vállalati igazolványukat hozták magukkal.

NAGY JÓZSEF

***

KÖNYVESPOLC

Gellért Gábor: Maffia. A maffia szó hallatán az emberek túlnyomó többségének szeme előtt valamiféle titkos társaság, valamiféle szigorú hierarchiával rendelkező szekták ködlik fel, vagy egy igen szoros szervezett nemzetközi banda, a bűnözés nemzetközi és nemzetközi méretekben megszervezett „iparága”, amelyet misztikus szertartások fognak össze, s amelynek ellenőrzési rendszere kérihetetlenül lesújt mindenkiire, aki eltér a szigorú előírásoktól, vagy aki ellenáll, az „iparág” szándékainak.

Kozma Ferenc: Mire képes a magyar népgazdaság? A szerző ezúttal arra keresi a választ, hogy a szocialista fejlődés új szakaszának, a fejlett szocializmus építésének körülményei között milyen követelményekkel kell szembenoznünk, melyek a lehetőségeink a termelés területén.